

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
İLKÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ORTAOKULLARDA UYGULANAN DESTEKLEME VE
YETİŞTİRME KURSLARININ MATEMATİK DERSİ
BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nazan ÖZSOY GÖRGÜLÜ

ANTALYA, 2019

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
İLKÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ORTAOKULLARDA UYGULANAN DESTEKLEME VE
YETİŞTİRME KURSLARININ MATEMATİK DERSİ
BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nazan ÖZSOY GÖRGÜLÜ

Danışman: Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ

ANTALYA, 2019

DOĐRULUK BEYANI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum ‘Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Matematik Dersi Bağlamında Değerlendirilmesi’ adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımca yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

03./09./2019

N. ÖZSOY

Nazan ÖZSOY
GÖRGÜLÜ

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Nazan ÖZSOY GÖRGÜLÜ 'nün bu çalışması 09/08/2019 tarihinde jürimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Tezli Yüksek Lisans Programında Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir

İMZA

Başkan

: Prof. Dr. Gabil ADILOV

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik Eğt. A.B.D

Üye

: Dr. Öğretim Üyesi Rahime Dere PAÇIN

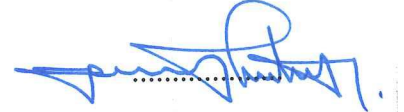
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Üye (Danışman)

: Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik Eğt. A.B.D

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI: Ortaokullarda Uygulanan Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarının Matematik Dersi Bağlamında Değerlendirilmesi

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun ..... tarihli ve ..... sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Akademik çalışmalarımın başlangıcı olan bu çalışmada beni yönlendiren, lisans eğitimimden bu yana karşılaştığım zorlukları bilgisi, kişiliği ve tecrübesi ile aşmamda yardımcı olan, her zaman güvenini hissettiğim değerli tez danışmanım Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ'a yardımlarından ve tezin tamamlanma sürecindeki sabrından ötürü saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Lisansüstü eğitime başladığım ilk andan itibaren bana okuduğum 4 yılda edinemediğim birçok bilgiyi bir yılda edinme fırsatı sunan, hayatım boyunca bilgili oluşu, dürüstlüğü ve kişiliği ile örnek alacağım çok değerli hocam Prof. Dr. Noyan Fevzi ER'e teşekkür ederim.

Araştırmanın yürütülmesinde maddi ve manevi yardımlarını gördüğüm Mahmutlar Selçuklu Ortaokulu Müdürü Veli UĞUR'a, araştırma kapsamındaki okullarda çalışma için gönüllü olan idareci ve öğretmenlere ve Alanya Milli Eğitim Müdürlüğü Arge biriminde görevli değerli öğretmenim Ender KARAAĞAÇ'a teşekkür ederim.

Hayatımın her anında varlığı ile bana güç veren, tüm eğitim sürecimde beni destekleyen, canım eşime yeryüzündeki en iyi arkadaş olduğu ve bana sabrettiği için teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak her türlü zorluğa göğüs gererek beni okutan, her sabah kapıdan çıkarken 'vicdanlı ve çalışkan bir öğretmen' olmamı öğütleyip bugünlere gelmemde emeği olan canım annem ve babama ve bana bu dünyadaki en büyük hediye olan canım kardeşim Ozan ÖZSOY'a teşekkürlerimi sunarım.

Nazan ÖZSOY GÖRGÜLÜ, Ağustos,2019

ÖZET

ORTAOKULLARDA UYGULANAN DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ MATEMATİK DERSİ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZSOY GÖRGÜLÜ, Nazan

Yüksek Lisans Tezi, İlköğretim Ana Bilim Dalı

Tez Yöneticisi: Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ

Eylül 2019, 94 sayfa

Bu çalışmada MEB'e bağlı ortaokullarda destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersi bazında değerlendirilmesi için katılımcı öğrencilerin, öğretmen ve idarecilerin görüş ve önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bunun yanında 2014-2018 yılları arasındaki üç eğitim öğretim döneminde okul matematik ortalamaları ve TEOG matematik ortalamaları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 yılında Alanya ilçesinde MEB'e bağlı 9 ortaokul, bu okullarda kursa katılan 25 matematik öğretmeni, 15 idareci ve 144 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında tüm katılımcılar için gönüllülük esası gözetilmiştir.

Karma desen örneği olan bu çalışmada, veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın nitel kısmında öğrenci görüşlerini almak için araştırmacı tarafından hazırlanan anket, öğretmen görüşlerini almak için de yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmanın nicel kısmında ise veriler ilgili izinler dahilinde ilçe milli eğitim müdürlüğünden alınmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşleri tema ve kodlara ayrılmış içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS-22 paket programı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi bütün analizlerin altında verilmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlarda, öğretmen ve öğrencilerin genel olarak olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür. Öğrencilerin sadece soru çözümlerinin dışına çıkıp daha eğlenceli güncel içeriklerle işlenmesini ve kurs sürelerinin düzenlenmesini

istedikleri görülmüştür. Kursların konu tekrarı sağlaması, öğrencinin derse katılımını ve özgüvenini arttırması ve ders notlarında artış meydana getirmesi öğrencilerce sık tekrarlanan görüşlerdir.

Öğretmenler, kursların kendilerine ekonomik, akademik, özlük ve sosyal açıdan katkılar sağladığını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra, matematik kurslarının öğrencilerin motivasyonuna, matematik dersi akademik başarılarına, bursluluk sınavına ve TEOG'a büyük ölçüde katkı sağladığı ancak LGS için yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Ancak, okulların yıllara göre matematik ortalamaları ve TEOG matematik ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Burada daha fazla okula ait ortalamalar incelendiğinde daha verimli bir sonuç ortaya çıkabilir.

Matematik kurslarında yaşanan sorunlar öğrenci, öğretmen, veli, idare, materyal ve program boyutlarında incelenmiştir. En fazla sorunun yorgunluk, ilgisizlik, devamsızlık, yeni sisteme uyarlanmamış kaynak eksikliği, kursların zamanlama problemi ve aile zoru ile kursa gelme durumudur. Öğretmen görüşlerine göre matematik kurslarının daha verimli şekilde devam etmesi için, kursa yönelik kaynak sağlanmalı, öğrencilere kursun önemi kavratılıp isteyen öğrencilerin kursa gelmesi sağlanmalı ve kurs süreleri iyi ayarlanmalıdır. Araştırmada ortaya çıkan sonuçların idareciler, öğretmenler ve veliler için matematik kursların daha verimli bir şekilde yürütülebilmesi ve eksikliklerin giderilebilmesi için yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Destekleme ve Yetiştirme Kursu, Matematik Kursu, Sınava Hazırlık, Ortaokul, Öğretmenler, Öğrenciler

ABSTRACT

ÖZSOY GÖRGÜLÜ, Nazan

MSc. Thesis, Primary School Department

Adviser: Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ

September 2019, 94 pages

Evaluation of the 'supporting and upbringing course' which is applied in middle schools within the context of mathematics. This study aimed detecting of the perspective and suggestions of the participant students, managers and teachers about 'supporting and upbringing course' to evaluate in the context of Mathematics. Besides that, the relation between the averages of school Maths and the TEOG Maths in the years of 2014-2018 was examined. The study group is consist of 9 governmental middle school and 25 maths teachers that are working in those schools, 15 managers and 144 students. In this study all the participants are volunteers.

In this study which is the sample of mix pattern, the data was analyzed by using the content analysis method. In the qualitative part of the study, to get the student opinion, the survey was used which was prepared by the researcher and to get the teacher opinion, semi constructed interview form was used as a data collector. In the quantitative part of the study, data is taken from National Education Management with permission. The student and teacher opinions were seperated as themes and codes and analyzed by using content analysis method. While analyzing the data, SPSS-22 package program was used. Meaningfulness levels are given under each analysis.

In the result of the study, it was seen that students and teachers has generally positive opionions. Students want more enjoyable and up to data content in the lessons. Furthermore they want arrangements in course time. Students generally states that: course provides repetition of topics, increases the participation, self confidence and exam grades.

Teachers points out that, the course provide them economical, academical and social benefits. Furthermore it was identified that Maths courses benefits yhe motivation, scholarship exam, academical success and the TEOG maths success

along the years. At this point, if we examine more averages of more schools, we can get more efficient results.

The problems in the Maths courses were examined in different dimensions like student, teacher, manager, material, custodian and program. The biggest problems are the fatigue, carelessness, discontinuity, the deprivation of new system resources timing problems and attending by family force. According to teacher opinions the course materials should be provided, the timing should be arranged carefully, students should be taught about importance of the course and students should attend the courses voluntarily. In thought that, the results of the study will be directive for teachers, managers and custodians to execute the course efficiently and get rid of the defects.

Keywords: *Refresher training course, math course, preparation for examinations, secondary education, teachers, students.*

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	viii
TABLOLAR LİSTESİ.....	x

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu.....	1
1.1.1 Problem Cümlesi.....	6
1.1.2 Alt Problemler.....	6
1.2 Araştırmanın Amacı.....	6
1.3 Araştırmanın Önemi.....	7
1.4 Araştırmanın Varsayımları	7
1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları	7
1.6 Tanımlar	8

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve.....	9
2.1.1. Sürekli Eğitim.....	9
2.1.2. Destekleme ve Yetiştirme Kursları ve Genel Esaslar.....	9
2.2. İlgili Araştırmalar.....	11

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli	16
3.2 Çalışma Grubu.....	16

3.3 Veri Toplama Araçları	17
3.4 Verilerin Analizi	18

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular.....	19
4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular.....	31
4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular.....	37
4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular.....	44
4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular.....	53
4.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular.....	55
4.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular.....	56

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve tartışma.....	58
5.2. Öneriler.....	67
KAYNAKÇA.....	69

EKLER

EK-1 Araştırma İzin Belgesi.....	73
EK-2 Ortaokullarda Uygulanan Matematik Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri Anketi.....	78
EK-3 Görüşme Protokolü.....	80
ÖZGEÇMİŞ.....	82
İNTİHAL RAPORU.....	83

KISALTMA LİSTESİ

DYK	Destekleme ve Yetiştirme Kursu
TEOG	Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı
LGS	Liselere Geçiş Sınavı
TIMMS	Trends in International Mathematics and Science Study
PISA	Program for International Achievement
p	Anlamlılık Düzeyi
r	Korelasyon katsayısı
N	Kişi Sayısı
f	Frekans

TABLolar LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1.1: Matematik dersini seviyor musunuz?.....	19
Tablo1.2: Kurs öğretmeniniz ile matematik ders öğretmeniniz aynı kişi mi?.....	20
Tablo 1.3: Kurs öğretmeninizi siz mi seçiyorsunuz?.....	20
Tablo 1.4: Öğrencilerin matematik kursuna ilişkin görüşleri.....	21
Tablo 1.5: Kurslarda seviye sınıfı olup olmadığına dair öğrenci görüşleri.....	21
Tablo 1.6: Matematik kursları hafta içi ders çıkışı mı yapılmaktadır?.....	22
Tablo 1.7: Matematik kursunda normal matematik dersinizden farklı etkinlik yapıyor musunuz?.....	23
Tablo 1.8: Matematik kursunda kullanılan materyaller.....	23
Tablo1.9: Kullanılan materyaller ile matematik kursunda eğlenme arasındaki ilişki.....	24
Tablo1.10: Öğrencilerin matematik kursuna ilgi ve sevgi durumu görüşleri.....	25
Tablo 1.11: Matematik kursunun sizi TEOG ve LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünüyor musunuz?.....	27
Tablo 1.12: Matematik kursunun öğrencileri merkezi sınavlara hazırlayabilmesi ile kurstan memnun olma durumu arasındaki ilişki.....	27
Tablo1.13: Destekleme ve yetiştirmekurslarının ücretsiz olması kursa katılımınızı olumlu yönde etkiledi mi?.....	28
Tablo 1.14: Öğrencilerin matematik kursuna gelme amaçları.....	29
Tablo 1.15: Öğrencilerin matematik kurslarına ilişkin öneri ve istekleri.....	30
Tablo 2.1: Matematik kurslarının öğrenci motivasyonuna etkilerine ait öğretmen görüşleri.....	32

Tablo 2.2: Öğretmenlerin matematik kurslarında kullandıkları eğitim materyalleri..	33
Tablo 2.3: Matematik öğretmenlerinin kurslarda kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşler.....	34
Tablo2.4: Matematik kurslarının başlamasıyla öğrencilerin okul dışı kurs ve özel ders talebindeki değişimlere yönelik öğretmen görüşleri.....	36
Tablo 3.1: Matematik kurslarının öğrencilerin derse karşı tutumuna etkilerine ait öğretmen görüşleri.....	38
Tablo3.2: Matematik kurslarının matematik dersi akademik başarısına etkisine dair öğretmen görüşleri.....	39
Tablo 3.3: Matmeatik kurslarının TEOG matematik başarısına etkisine dair öğretmen görüşleri.....	41
Tablo 3.4: Matematik kursların öğrencilerin LGS'ndaki matematik ortalamalarına etkisine dair öğretmen görüşleri.....	42
Tablo 3.5: Matematik kurslarının bursluluk sınavına etkisine dair öğretmen görüşleri	43
Tablo 4.1: Öğretmenlerin kurslara görev alma sebeplerine dair görüşler.....	45
Tablo 4.2: Kursların öğretmenlere sağladığı katkılara ilişkin öğretmen görüşleri.....	47
Tablo 4.3: Kursta yaşanan sorunlara dair öğretmen görüşleri.....	48
Tablo 4.4: Kursların verimli geçmesi için öğretmen görüşleri.....	51
Tablo 5.1: Yıllara göre okul matematik başarı ortalamaları arasındaki ilişki.....	54
Tablo 6.1: Okul ortalamaları ile TEOG arasındaki ilişki.....	55
Tablo 7.1: Kursların Başlamasıyla Beraber Yıllara Göre TEOG Matematik Ortalamaları Arasındaki İlişki.....	56

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

Eğitim, ilk çağlardan beri toplumların temelini oluşturan, toplumlarda olgunlaşmayı ve ilerlemeyi sağlayan temel yapı taşı olmuştur. Toplumlar geleceklerini sağlam temeller üzerinde inşa etmek, kültürlerini aktarmak, üreten ve mutlu bireyler yetiştirebilmek için çabalamışlardır (Nartgün ve Dilekçi, 2016). Millî Eğitim Temel Kanunu'nun genel amaçlarında belirtildiği gibi "İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak..." ve " Toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak..." ifadesi (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973) ülkelerin hedeflerine ayna niteliğindedir.

Toplumların gerek kültürleri gerekse refah seviyeleri göz önüne alındığında, eğitim koşulları ve verilen eğitimden yararlanılma koşulları da birbirinden farklılaşmış; kendi içlerinde ve diğer uluslarla rekabet eden bir eğitim sistemi oluşmuştur (Balay, 2004). Eğitim sisteminin en temelinde yer alan aileler, çocuklarına yaşam boyu gerekecek bilgi ve becerileri ilk sağlayan kurumlar olarak süregelmiştir. Gelir, statü, eğitim seviyesi, aile içerisindeki çocuk sayısı, sağlık durumu, doğum yeri, aile alt yapısı, yaşanan coğrafya gibi birçok etmen aileleri birbirinden farklılaştırmış ve bu durum çocukların da bireysel farklılıklarla yetişmelerine sebep olmuştur (DPT, 2010). Ailenin öğrenci başarısındaki etkisi, ailenin eğitimden beklentileriyle de ilişkilidir. Beklentisi yüksek olan aileler tüm eğitim sürecinde çocuklarını yakından izlemekte-dirler (Şimşek ve Şimşek, 2014). Formal ve informal eğitim açısından bakıldığında, çocukların eğitim alma koşulları ve aldıkları eğitimden yararlanma durumları da büyük ölçüde farklılaşmıştır. Eğitimde karşılaşılan bu durumlar fırsat ve imkân eşitsizliği adını almıştır.

Eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin dünyada bir önem kazanmasıyla beraber, eğitim kişi için bir hak devlet için bir ödev olarak görülmüştür (Uçkaç, 2003).

Dünyanın her yerinde ülkeler, basamaklar halinde ve ilişkilendirme ile ilerleyen eğitim sürecinde, öğrencilerin başarıya fırsat eşitliği içerisinde ulaşabilmeleri için çeşitli eğitim plan ve politikaları geliştirmektedir (Konur ve diğerleri, 2017).

Çocuk hakları sözleşmesinde, “Taraflar Devletler çocuğun eğitim hakkını kabul eder ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerine tedricen gerçekleştirilmesi görüşünü benimser. Madde 28” (Birleşmiş Milletler, 1989) ifadesi vurgulanmaktadır. 1948 tarihli Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine göre, “Herkesin eğitim hakkı vardır. Eğitim hiç olmazsa temel eğitim evrelerinde parasızdır. Temel eğitim zorunludur. Mesleki ve teknik eğitimden herkes yararlanabilmelidir. Yüksek öğrenim yeteneklerine göre herkese açık olmalıdır” (İHEB, Madde 26).

Ülkemizde fırsat ve imkân eşitliği, anayasa ve Milli Eğitim Temel Kanunu ile yasal temellere dayandırılmaktadır (Sarier, 2010; Türküresin, 2018). Fırsat ve imkân eşitliği ilkesine göre “Toplum bireyelerine, eğitim görmeye fırsat ve olanak eşitliği sağlanır. Maddi olanaklardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim basamaklarına kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla, devletin mali olanaklarına göre parasız yatılı, burs, kredi ve benzeri yollarla gerekli yardımlar yapılır” (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973). Eşit koşullarda eğitim fırsatı sağlamak için YİBO (Yatılı İlköğretim Bölge Ortaokulu) uygulaması, taşınmaz ilköğretim uygulaması, burs olanağı, özel eğitim kurumları, ücretsiz kitap dağıtımı, Fatih projesi ile okulların teknolojik donanımının sağlanması ve destekleme ve yetiştirme kursları ülkemizin yaptığı bazı politikalara örnek teşkil etmektedir

Eğitimin sürekli hale gelmesinde okullara büyük rol düşmektedir. Okulların verimliliği ve sürekliliği de planlı eğitim öğretim programlarıyla olmaktadır. Öğrencilerin (okulların çeşitli kademelerinde) önceden belirlenen kazanımları edinmesi sürecinde, öğretim programlarına destekleyici olması ve öğrenmenin tamamlanması açısından ek eğitimlere ihtiyaç duyulmaktadır (Göksu ve Gülcü, 2016). Ülkemiz eğitimin kademelerine sınavla öğrenci alan ve eğitimin niteliğinin ölçülebilmesi ve değerlendirilmesi aşamasında PISA gibi uluslararası sınavlara katılan bir ülke olduğundan geleceğe dönük politikalar geliştirmesi gerekmektedir (Sarier, 2010). Yapılan tüm bu sınavlara girecek öğrenciler arasında rekabet ortamı doğmakta ve ek eğitimler kaçınılmaz hale gelmektedir. Bu eğitimlerin başında dershaneler ve özel etüt kurumları gelmektedir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında yetişkin eğitimi amacıyla açılan; sonraları okullardaki eğitimin mevcut sınav sistemine uygun olmadığı görüşü, öğretmen azlığı, sınıfların kalabalıklığı, nitelikli eğitim için ek eğitimlere ihtiyaç olması gibi birçok sebeple ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında ağırlıklı kurs açan ve kuruluşundan ötürü her zaman tartışma konusu olan kurumlar olmuştur (Şahin ve Gül, 2017). Özellikle Amerika, İngiltere, Güney Kore gibi dünyanın birçok ülkesinde de örgün eğitimle yetinmeyen aileler, çocuklarının eğitimine destek alternatifler aramaktadırlar (Konur ve diğerleri, 2017).

Türkiye’de de aileler okulla yetinmeyip, öğrencilerin bazı derslerdeki başarısızlıklarını gidermek, ev ödevlerini ve projelerini yapmalarına yardımcı olmak ve sınavlara hazırlamak gibi sebeplerle çocuklarını dersane ve etüt merkezi olarak bilinen özel eğitim kurumlarına göndermişlerdir (Sarıbaş ve Pınar, 2018). Nitekim, özel öğretim kurumları yönetmeliğinin 5. maddesine göre etüt merkezinin amacı “ilköğretim okullarına devam eden öğrencilerin, öğretmen gözetiminde derslerine çalışmalarına ve bu yönetmelikte belirtilen alanlarda etkinliklerde bulunmalarına yardımcı olmak”tır (Şimşek ve Şimşek, 2014).

Türk eğitim sisteminde belli bir geçmişe sahip olan dersaneler ve 2011’den beri faaliyet gösteren etüt merkezleri, ücretli olmaları sebebiyle sadece belli ekonomik seviyedeki kitlelerin çocuklarını gönderebildikleri kurumlar olagelmışlerdir. Dersane ve etüt merkezi gibi belli bir ücret karşılığında eğitim veren kurumların, bir taraftan öğrencinin akademik başarısına olumlu katkıları düşünülürken, diğer taraftan da eğitimde fırsat eşitliğini zedelediği söylenmektedir. İlkokuldan itibaren çocuklarının iyi okullarda okumasına özen gösteren ailelerin, çocuklarını bu kurumlara göndererek diğer çocuklara göre bir sıfır öne geçmesine sebep olduğu da yapılan araştırmalarda gözlenmiştir (Türküresin, 2018). Nitekim bazı öğrenci velilerinin dersane, kurs, etüt ücretlerini karşılayabilmek için temel ihtiyaçlarından kesinti yaparak çocuklarını dershaneye yolladığı ve bu durumun aile bütçelerini olumsuz etkilediği ifade edilmektedir (Sarıbaş ve Pınar, 2018).

Ülkemizde başlarda okul derslerine yardım amacıyla açılan dersane ve etüt merkezlerinin, sonradan tamamen milli sınavlara yönelik eğitim veren kurumlara dönüşmesiyle birlikte eğitimde fırsat eşitsizliği durumu giderek artmıştır (Bozbayındır ve Kara, 2017; Göksu ve Gülcü, 2016; Biber ve diğerleri,2017). Fırsat

ve imkân eşitsizliğinden doğan bu durumun tedbirini almak, anayasanın 2. maddesinde de belirtildiği üzere sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin asli bir görevidir (Nartgün ve Dilekçi, 2016). Bu sebeple 14.03.2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ayrıca 01.03.2014 tarihli ve 6528 sayılı "Mili Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9. Maddesi" ile tüm dershanelerin kapatılması kararı alınmıştır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun ikinci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "dershaneleri" ibaresi 1 Mart 2014 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 5580 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir: "Bu maddenin yayımı tarihinde faal olan dershaneler ile bu Kanunla yapılan düzenlemelere göre gerekli dönüşümü tamamlamayan öğrenci etüt eğitim merkezlerinin eğitim öğretim faaliyetleri 1/9/2015 tarihine kadar devam edebilir. Bakanlık, bunlardan 1/9/2015 tarihine kadar başvuranları, belirlenecek esaslara göre uygun görülmesi hâlinde öğretim kurumlarına dönüşüm programına alır." (Resmî Gazete, 2014b) hükmü ile 1 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığı dershaneleri kapatıp, aralarından istekli ve uygun olanları özel okula dönüştürmüştür. Bununla birlikte yaşanan süreçte 687 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda yapılan değişiklikte 2011 yılında eğitim sistemimize dâhil olan etüt eğitim merkezleri 2017 yılında kapatılmış ve bu kurumlara dönüşüm hakkı verilmiştir. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda yer alan, 'öğrenci etüt eğitim merkezleri' ibaresi ve tanımı yürürlükten kaldırılarak, yerine 'sosyal etkinlik merkezleri' ibaresi eklenmiştir. KHK ile daha önce kanunda olmayan, "sosyal etkinlik merkezlerinin" açılmasına izin verilmiştir. Bu merkezlerde öğrencilerin sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyetleri yürütebilmesi planlanmıştır. Bu kararlar birlikte temel eğitim kurumlarındaki hiçbir öğrencinin okul dışında herhangi bir özel kurstan takviye almasına izin verilmeyeceği görülmektedir (Konur ve diğerleri, 2017). Bu tarihten itibaren, halen devam eden sınav sistemine öğrenci yetiştirmek, eğitimin niteliğini arttırmak, öğrencilerin eksiklerinin giderilebilmek, öğrencilerin ve velilerin dershanelerin kapatılmasından dolayı duydukları endişeleri gidermek için Millî Eğitim Bakanlığı çözüm arayışına girmiştir (Nartgün ve Dilekçi, 2016).

Millî Eğitim Bakanlığı 23.09.2014 tarih ve 4145909 sayı ile ortaokullar ve liselerde eğitim gören öğrenciler ile Halk Eğitim Merkezlerinde eğitim gören kursiyerlere yönelik olarak Destekleme ve Yetiştirme kursları (DYK) açmıştır. Kurslar öğretmenlere yapılan ek ders desteği ve güçlü bir teknolojik destek olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile desteklenmiştir (Aküzüm ve Saraçoğlu, 2018; Nartgün ve Dilekçi, 2016). Destekleme ve yetiştirme kursu yönergesinde kursun amaçları, kapsamı, kurs açma ve kapatma esasları ile kurs süreleri, sınıf mevcutlarındaki asgari ve azami öğrenci sayıları, kurs merkezleri, kurslardaki öğretim faaliyetleri, yönetim unsurları ve teftişin nasıl yapılacağı yer almaktadır.

İlkokul 3. ve 4. sınıf öğrencileri için ise 2017/2018 eğitim öğretim yılının 2. döneminde belli okullarda matematik ve Türkçe dersleri için destekleme ve yetiştirme kursları açılmıştır (Aküzüm ve Saraçoğlu, 2018). Bakanlık verilerine göre söz konusu bu kurslara, kursların ilk olarak açıldığı 2014-2015 eğitim-öğretim yılında yaklaşık olarak 2 milyon 600 bin öğrenci devam etmiştir (MEB, 2015c). 2015-2016 eğitim-öğretim yılının I. Döneminde açılan bu kurslara 4 milyon 300 bin öğrenci başvururken, bu sayı 2016- 2017 eğitim öğretim yılında 4.450.000 öğrenciye ulaşmış olup, öğrenci sayıları göz önüne alındığında kursa olan talebin yoğun olduğu söylenebilir (Dönmez, Gürbüz ve Tekçe, 2018).

Her öğrencinin etüt merkezi veya dershane gibi ücretli olan merkezlere gitme şansı olmadığı için, sınavlara eşit fırsatlar altında katılım ve ücretsiz olması yönüyle okullarda açılan kurslar önemlidir (Uğurlu ve Aylar, 2017; Yılmaz ve Bülbül, 2017). 2014-2015 eğitim öğretim yılı itibari ile eğitimde fırsat eşitliği sağlama, okul derslerine ve ortaöğretime geçiş sınavlarına yardımcı olmak adına açılan destekleme ve yetiştirme kurslarının, süreç boyunca etkilerini saptamak adına çeşitli araştırmalar yapılmış; ancak yüzdeler diliminde en büyük paya sahip matematik dersi bazında ayrıntılı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Daha beşinci yılında bir uygulama olan bu kurslar hakkında matematik dersi bazında yeterince araştırma yapılmamış olması ve alan yazındaki eksiklikler araştırmanın önemini artıran diğer unsurlardandır.

Bu tez çalışmasında, MEB'e bağlı ortaokullarda yürütülen destekleme ve yetiştirme kurslarının, okulların matematik dersindeki akademik başarısına ve ortaöğretime geçiş sınavlarındaki matematik başarısına etkisi araştırılmıştır. 2013-2014 yılları arasında destekleme ve yetiştirme kursları olmadan elde edilen okul

matematik başarıları ile 2014-2018 yılları arasında destekleme ve yetiştirme kurslarıyla birlikte elde edilen okul matematik başarıları karşılaştırılmıştır. Araştırma nitel bir çalışmayla desteklenmiş olup; destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersi bazında, kurslarda görevli matematik öğretmenleri, kursa katılım sağlayan öğrenciler ve kurs yöneticilerinin görüşleri alınarak değerlendirilmesi yapılmıştır. Yaygınlaştırılması ve işler şekilde devam ettirilmesi için uğraş verilen destekleme ve yetiştirme kurslarının etkililiği hakkında matematik öğretmenlerinin, idarecilerin ve derse katılım gösteren öğrencilerin görüşlerinin alınması amaçlanan bu araştırma, yaşanan sıkıntılar ve olumlu yönlerin tespiti noktasında önemli görülmektedir. Araştırma sonuçlarının uygulayıcı ve araştırmacılara faydalı olacağı düşünülmektedir.

1.1.1.Problem Cümlesi

Araştırmanın problemi, öğretmen ve öğrencilerin matematik kurslarına ilişkin görüş ve önerilerini tespit etmek ve matematik kurslarının matematik ders başarılarına ve ortaöğretime geçiş sınavlarındaki matematik ortalamalarına etkilerini belirlemektir.

1.1.2.Alt Problemler

- 1.Öğrencilerin, matematik kurslarının eğitim hayatlarına katkılarına, kursların işleyişine ve eksikliklerine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?
- 2.Destekleme ve yetiştirme kurslarının işleyişine ve işlevlerine ilişkin öğretmen görüş ve önerileri nelerdir?
- 3.Destekleme ve yetiştirme kursunda görevli öğretmenlerin ve yöneticilerin görüşlerine göre matematik kurslarının öğrencilere katkıları nelerdir?
- 4.Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 5.2015-2018 yılları arasında bakıldığında, destekleme ve yetiştirme kursları ile okulların matematik ders başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 6.2015-2018 yılları arasındaki üç eğitim öğretim döneminde okulların matematik başarıları ile TEOG matematik başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

7.2013-2016 yılları arasında, destekleme ve yetiştirme kursları ile okulların TEOG sınavındaki matematik başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı öğrenci, öğretmen ve idarecilerin görüşleri alınarak destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersi bazında öğrenciler üzerindeki matematik ders tutumlarına, başarılarına ve ortaöğretime geçiş sınavlarındaki matematik ortalamalarına etkilerini belirlemek, bu etkileri geçmiş yılların sayısal verileri ile karşılaştırıp analiz etmek ve kursların işleyişinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerini incelemektir.

1.3.Araştırmanın Önemi

Bu çalışma destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersi bazında değerlendirilmesi için kursa katılan öğrenciler, matematik kursu öğretmenleri ve idarecilerin görüşleri alınarak yapılmış olup uygulamanın sürecine hâkim ve birinci ağızdan veri tespiti açısından önem teşkil etmektedir.

Bugüne kadar alanyazında destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin birçok çalışma yapılmış, fakat matematik kursu açısından detaylı bir değerlendirme yapılmamıştır. Matematik kurslarının işleyişi, işlevselliği, öğrenci ve öğretmenlere katkıları, kursta yaşanan sorunların ve eksikliklerin giderilmesi açısından önemlidir. Bu bağlamda, araştırma kapsamındaki okulların matematik ortalamaları ve TEOG matematik ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının analizi ile desteklenecektir. Çalışma, henüz yeni bir geçmişi olan destekleme ve yetiştirme kurslarının özellikle merkezi sınavlarda büyük yer teşkil eden ve birçok öğrencinin önyargı ve korku ile baktığı matematik dersine ilişkin yapılacak süreç araştırmalarında kaynak teşkil etmesi açısından önemlidir.

1.4.Araştırmanın Varsayımları

Kurslardaki öğrenci gruplarının homojen dağıldığı, araştırmaya katılan yönetici, öğretmen ve öğrencilerin düşüncelerini özgürce ve dürüstçe aktardığı, hazırlanan görüşme formu ve anketlerin kursların etkililiğini ortaya koyacak nitelikte olduğu varsayılmıştır.

1.5.Araştırmanın Sınırlılıkları

Evren ve örneklem açısından, araştırma 2018/2019 eğitim öğretim yılında Antalya ili Alanya ilçesindeki önceden güdümlü olarak belirlenmiş 9 ortaokul, 15 yönetici, 25 matematik öğretmeni ve 144 öğrenci ile sınırlıdır. Kuramsal boyuttan bakılırsa, araştırma öğrenci, yönetici ve matematik öğretmenlerinin matematik kurslarına ilişkin tutum ve görüşleri ile sınırlıdır. Araştırmada, veri toplama araçları, araştırmacı tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu ve anketle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Destekleme ve yetiştirme kursu: Fiziki durumları uygun, öğrenci ve kursiyer kapasitesi yeterli ortaokul, lise ve halk eğitim merkezlerinde ücretsiz olarak verilen, örgün eğitim müfredatındaki derslerle sınırlı olarak, destekleme ve yetiştirme amacıyla açılan kurslardır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016). Bir başka tanıma göre: Destekleme ve Yetiştirme Kursları, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün 23.09.2014 tarihli ve 15923718/20/4145909 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe konulan ve Şubat 2015 tarihli ve 2689 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi hükümlerine göre işleyişine devam eden kurslarıdır (MEB, 2017).

Matematiksel modelleme: Günlük hayat problemlerine çözüm üretmek amacıyla problemin matematiksel bir probleme dönüşüm sürecidir (Berry & Houston, 1995).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde; destekleme ve yetiştirme kurslarıyla ilişkili kuramsal bilgiler ve bu alanda yapılmış araştırmalar yer almaktadır.

2.1. Destekleme ve Yetiştirme Kursu (DYK)

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarında “hangi sınıf düzeyinde hangi derslerin kaç saat açılacağı, kursların ne zaman açılıp ne zaman kapatılacağı ve kurslara kimlerin katılabileceği” gibi bilgiler MEB Öğrencileri Yetiştirme Kursları Yönergesi (2004) ve MEB Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesine (2015) göre belirlenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı, Ölçme-Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan bir modül üzerinden kurs işlemleri yapılmaktadır. Ayrıca yine bu modül üzerinden yıllık planlar, kazanım testleri, değerlendirme sınavları yayınlanmakta, destekleme ve yetiştirme kursları için öğretmenlere ve öğrencilere yardımcı kaynaklar sağlanmaktadır.

2.1.1. Genel Esaslar

DYK’lar “Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî/özel ortaokullar, imam-hatip ortaokulları, resmi/özel liselere devam etmekte olan öğrenciler ile açıköğretim öğrencilerine yönelik kurslar örgün eğitim kurumlarında; kursiyerlere yönelik kurslar ise yaygın eğitim kapsamında halk eğitimi merkezi müdürlükleri”nin sorumluluğunda açılabilir (MEB, 2016). Bunun dışında, “Şubat 2015 tarihli ve 2689 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi” ile hükümlerine göre;

- “Kurslar, fizikî kapasitesi ve öğrenci veya kursiyer sayısı yeterli olan resmî ortaokullar, imam-hatip ortaokulları, liseler ile halk eğitimi merkezi müdürlüklerine bağlı olarak açılmaktadır.
- Mezunlara yönelik kurslar halk eğitim merkezlerinde açılır. Ancak halk eğitimi merkezinin bulunmadığı ve bu merkezlerde kursun açılmadığı hallerde, diğer kurs merkezlerinde de açılabilir.

- Kurs merkezleri ile kurslarda görevlendirilecek öğretmenler, birinci dönemde Eylül ayı sonuna kadar, ikinci dönemde ise şubat ayı sonuna kadar millî eğitim müdürlüklerince belirlenir.
- Birinci dönem için ve yıllık planlanan kurslar en geç Ekim ayının ilk gününde, ikinci dönem için planlanan kurslar ise Mart ayının ilk gününde başlatılır. Yıllık açılan kurslar ders yılı sonuna kadar devam eder. Olağanüstü durumlarda bu süreler millî eğitim müdürlüğünce değiştirilebilir.
- Kurslar, millî eğitim müdürlüklerince belirlenen okul ya da kurum müdürünün teklifi ve millî eğitim müdürünün onayı ile açılır.
- Açılan bir kursa, kursun açıldığı haftadan sonra öğrenci kaydı yapılmaz. Ancak nakil, yurt dışından gelme gibi değişik nedenlerle okula kaydı yapılan öğrencilerin talepleri kurs merkezi müdürlüğünce değerlendirilir.”

Destekleme ve yetiştirme kurslarında ilk olarak ilçelerde bulunan kadrolu ya da sözleşmeli öğretmenler, kadrolu öğretmenlerin gereksinimi karşılayamaması durumunda, ilçe tarafından çalışmasına onay verilen ücretli öğretmenler görevlendirilmektedir (MEB, 2016). Kursların devamı ve çalışması ile ilgili DYK Şubat 2015 yönergesine göre;

1. “Örgün eğitim kurumlarında açılacak kurslarda bir dersten dönemlik açılan kurs süresi 36, yıllık açılan kursun süresi ise 72 ders saatinden az olamaz.
2. Örgün eğitim kurumlarında açılan kurslar, çalışma günlerinde ders saatleri dışında saat 22:00’ye kadar yapılabilir. Gereksinim duyulması halinde cumartesi, pazar günleri ile yarıyıl ve yaz tatillerinde de açılabilir. Bir kurs saatinin süresi 40 dakikadır.
3. Kurs dönemlerine göre programlanan kurs saatleri, kurs merkezinin olanakları ölçüsünde her bir kurs günü 2 saatten az, 8 saatten çok olmamak üzere haftanın değişik günlerine dağıtılabilir. Ancak, bir güne aynı dersten 2 saatten fazla ders konulamaz.
4. Halk eğitim merkezlerinde kurs gün ve saatleri, merkez müdürlüğünce belirlenir.

5.Kursların hangi gün ve saatlerde yapılacağını gösterir program ile program değişiklikleri kurs merkezi müdürlüklerince ilan edilir.

6.Kursta görevli yönetici ve öğretmenlerin ders ve ek ders ücretlerine ilişkin hususlar, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin Toplu Sözleşme ile 01/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar kapsamında belirlenir.

7.Kurs merkezlerinin ısınma, temizlik, aydınlatma, kırtasiye ve bu kapsamdaki giderleri Bakanlıkça, merkezlerde çalıştırılacak yardımcı personel sayısının yeterli olmaması durumunda gereksinim hizmet alımı yoluyla karşılanır.

8.Bu yönerge kapsamında açılan kurslara devam eden öğrenci ve kursiyerlerden herhangi bir ücret alınmaz.”

2.2. İlgili Araştırmalar

Okullarda düzenlenen destekleme ve yetiştirme kursları (DYK) özellikle dersanelere gidemeyen birçok öğrencinin faydalanabilmesi için açılan kurslar olup, bu kursların işleyiş, işlevsellik ve hedefe ulaşabilme gibi durumlarını belirlemek için alanyazında öğrenci, öğretmen ve yönetici görüşlerini konu alan çalışmalar bulunmaktadır (Biber ve diğerleri, 2017; Bingöl, 2017; Bozbayındır ve Kara, 2017; Canpolat ve Köçer, 2017; Göksu ve Gülcü, 2016; İncirli ve diğerleri, 2017; Nartgün ve Dilekçi,2017; Uğurlu ve Aylar, 2017; Ünsal ve Korkmaz, 2016). Bu çalışmalardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Destekleme ve yetiştirme kursları öğretmen ve yönetici görüşleri göz önüne alınarak değerlendirildiğinde, kursların derse katılımı artırması, konu tekrarı sağlaması, ders notlarında artış meydana getirmesi, özellikle kırsalda okuyan çocuklar için eğitimde fırsat eşitliği sağlaması ve öğretmene maddi destek sağlaması olumlu özellikler olarak saptanırken; devamsızlık, kursa yönelik kaynak eksikliği, kursun ücretsiz olmasının ilgiyi azaltması ve öğrencilerin kursu ciddiye almamaları ve sınıf içi performansta düşüklük olumsuz özellikler olarak tespit edilmiştir

(Nartgün ve Dilekçi,2017; Bozbayındır ve Kara, 2017; Ünsal ve Korkmaz,2016; Göksu ve Gülcü,2016).

Destekleme ve yetiştirme kursları öğrenci görüşleri göz önüne alınarak değerlendirildiğinde, özgüven sağlaması, daha fazla soru çözme fırsatı vermesi, derse katılımı arttırması, okul derslerine destek olması ve kursların ücretli olması halinde de devamlılığın sağlanacağı görüşleri saptanmıştır (Nartgün ve Dilekçi,2017; İncirli ve diğerleri, 2017; Bozbayındır ve Kara, 2017; Biber ve diğerleri, 2017).

Ünsal ve Korkmaz (2016)'daki çalışmasında destekleme ve yetiştirme kurslarının işlevlerine ilişkin öğretmen görüşlerini incelemiştir. Bu doğrultuda MEB'e bağlı ortaöğretim destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapan farklı branşlardan 20 öğretmenle görüşmeler yapmıştır. Çalışmaya göre; kursların ekonomik açıdan ve özlük hakları bakımından öğrencilere önemli katkı sağladığı, öğrencilerin ders ve sınav başarılarını arttırıp soru çözme becerilerini geliştirdiği, öğretmenlerde yorgunluğa ve performans düşüklüğü ile sınıf içinde disiplin sorunlarına neden olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Göksu ve Gülcü (2016) çalışmasında ortaokul ve liselerde uygulanan destekleme kurslarıyla ilgili öğretmen görüşlerini incelemiştir. 2014-2015 eğitim-öğretim yılı başında lise ve ortaokullarda uygulanmaya başlanan destekleme kurslarıyla ilgili 3 ortaokul ve 3 liseden toplam 51 öğretmenden görüşme formları aracılığıyla veriler toplanıp durum çalışması yapılmıştır. Çalışma sonucunda, öğretmenlerin kurslarda görev almasının en önemli sebebi ek ders ücreti olduğu ve kurslarda yaşanan en önemli sorunun materyal eksikliği olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Tuna ve diğerleri (2017) çalışmalarında ortaokullarda uygulanan destekleme ve yetiştirme kurslarına dair öğrenci görüşlerini incelemiştir. Nitel araştırma metodunun kullanıldığı bu çalışmaya 2016-2017 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin Orta Karadeniz Bölgesinde bulunan iki ildeki 4 ortaokuldan toplam 119 sekizinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Çalışma sonucunda en çok tercih edilen dersler Matematik, Türkçe ve İngilizce olduğu tespit edilirken, öğrencilerin kurslarla normal dersler arasında öğretmenlerinin ders anlatımı bakımından fark olmadığı, kursların sınav

başarılarında etkili olduğu ve kursların ücretli olması durumunda kursa devam edecekleri görüşleri belirlenmiştir.

İncirci ve diğerleri (2017) çalışmalarında ortaöğretim destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüşlerini incelemiştir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nin Kuzey Batısında yer alan iki ilindeki 615 (414 bayan, 201 erkek) ortaöğretim öğrencisidir. Araştırma sonucunda, DYK'ya ilişkin öğrenci görüşlerinin olumlu olduğu ve bu olumluluğun cinsiyet, okul yerleşkesi, sınıf seviyesine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Nartgün ve Dilekçi (2016) çalışmalarında eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerini incelemiştir. Görüşmeler 2015-2016 eğitim öğretim yılında yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla toplanmış içerik analizi metodu ile incelenmiştir. Çalışma grubunu Bolu merkez ilçedeki devlet ortaokullarının kursa devam eden 8.sınıflarında öğrencileri ile bu okullarda kurslarda görev alan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, öğrenci ve öğretmenler, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının genel değerlendirilmesine yönelik olumlu görüşe sahip olduğu, kursların öğrenci motivasyonunu, ders performansını büyük ölçüde arttırdığı tespit edilmiştir.

Şahin ve Gül, (2017) çalışmalarında, destekleme ve yetiştirme kursuna devam eden ve etmeyen ortaokul öğrencilerinin İngilizce ders başarıları ile okul tükenmişliğinin cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre ilişkisini incelemiştir. Kursa devam eden ve etmeyen öğrencilerin tükenmişlik düzeyi ortalamasının düşük olduğu, destekleme ve yetiştirme kursuna devam etmeyen öğrencilerin okul tükenmişliği puan ortalamalarının devam edenlerden daha yüksek olduğu, destekleme ve yetiştirme kursuna devam eden kız öğrencilerinin okul tükenmişlik puanları erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu, destekleme ve yetiştirme kursuna devam etmeyen erkek öğrencilerinin okul tükenmişlik puanları kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu, toplamda ise erkek öğrencilerinin okul tükenmişlik puanları kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu, öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça okul tükenmişlik düzeyinin de arttığı tespit edilmiştir

Destekleme ve yetiştirme kurslarının etkililiğinin ve işlevselliğinin araştırıldığı çalışmada, farklı branşlardaki öğretmenlerden kurslarda yaşanan sorunlar, öneriler ve kursların işleyişi hakkında ve öğrencilerden de kursların etkililiğine ilişkin görüşler toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerden kursların yararlı, önemli ve motivasyon artırıcı nitelikte olduğu görüşü ve öğretmenlerden kursların fırsat eşitliği sağladığı, öğrencilere test çözme alışkanlığı kazandırdığı, dersteki konu eksikliklerini giderme şansı yarattığı, mesleki açıdan öğretmenleri geliştirdiği, ekonomik açıdan katkı sağladığı ancak kaynak temini konusunda sıkıntılar yaşandığı görüşleri saptanmıştır (Türküresin, 2018).

Ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik tutumlarını incelemek amacıyla yapılan çalışmada, bu kursların sağladığı ekonomik desteğe yönelik tutumlarının üst düzeyde; öğrencilerin, öğretmenlerin ve ailelerinin sosyal yaşamına olan etkilerine yönelik tutumlarının orta düzeyde, öğrencilere ve öğretmenlere olan akademik katkısına yönelik tutumlarının ise çok üst düzeyde olduğu sonucu tespit edilmiştir (Aküzüm ve Saraçoğlu, 2017).

Dershanelerin kapatılmasının ardından açılan destekleme ve yetiştirme kurslarının okul müdürleri, bu kurslarda görev alan öğretmenler ve bu kurslara katılan öğrencilerin görüşlerine göre kursların olumlu yönlerinin ve süreçte yaşanan eksikliklerin belirlenmesinin amaçlandığı çalışmada, okul yöneticilerine göre fırsat eşitliğinin sağlandığı ancak fiziki yetersizliklerin ve kırtasiye yetersizliklerinin olduğu, idarecilere ek ücret verilmediği sonuçları tespit edilmiştir. Farklı branşlardaki öğretmenlere göre öğrencilerin kursa katılmalarından dolayı akademik başarılarında olumlu bir artış olmadığı, okullardaki kaynak ve teknoloji eksikliği, ücret adaletsizliği gibi sonuçlar tespit edilmiş; öğrencilerden alınan görüşlere göre, kursların ücretsiz olması, ders notlarının yükselmesi, bazı öğrencilerin aile zoruyla gelmesi, akıllı tahtanın etkin kullanılmayışı gibi sonuçlar gözlenmiştir (Dönmez, Gürbüz ve Tekçe, 2018).

Çalışmalar kapsamında desteklendirme ve yetiştirme kursları sadece sosyal bilgiler ve spor dersi bazında ilgili dersin öğretmeni tarafından detaylı değerlendirilmiş olup, bunların sonucunda özellikle kırsalda yaşayan öğrenciler için fırsat eşitliği sağlandığı, etkinlik ve materyallerde sıkıntılar yaşandığı ve spor bilinci

anlamında büyük katkılar sağlandığı belirlenmiştir (Canpolat ve Köçer, 2017; Bingöl, 2017).

Alanyazında, destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersine ilişkin değerlendirilmesini içeren bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa matematik dersi gerek okul programında gerekse ortaöğretime geçiş sınavlarında yüzdeler payı en fazla olan derstir.

Öğrencilerin matematik korkusu, matematikten düşük not alma kaygısı, çevrenin matematik dersi ile başarı tespiti yapma durumları gibi birçok toplumsal etken öğrencileri dersten soğutmakta ve müfredat programlarının güçlükle yetişmesinden dolayı, öğrenci tutumlarına karşı önlem almak zor olmaktadır. Hiçbir not kaygısı olmadan, öğrencilerin okul sınavlarına ve ortaöğretime geçiş sınavlarına destek olmak açısından ücretsiz olarak açılan destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersinde verdikleri eğitimin kalitesi çalışma sonucunda ortaya çıkacaktır. Ayrıca, amacı doğrultusunda okulu ve dersleri işlevsel olarak öğrenciler için önemli kılıp kılmadığı ve önceki yıllardaki sınav sonuçlarına bakılarak, okullarda verilen matematik eğitime yüklenen negatif anlamın değişip değişmediği gözlenecektir. Öğrenci, öğretmen ve yönetici görüş ve önerileri incelenip alınması gereken tedbirler belirlenecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1.Araştırma Modeli

Destekleme ve yetiştirme kurslarını matematiksel açıdan değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışmada araştırma deseni olarak karma yöntem desenlerinden eş zamanlı üçgenleme (concurrent triangulation) kullanılmıştır. Bu desende nitel ve nicel veriler aynı zamanda toplanıp analiz edilir. Öncelik her iki veri türü için de eşit tutulup veri analizleri ayrı ayrı yapılmış, verilerin yorumlanması sürecinde birleştirilmiştir. Burada analiz sonuçlarının birbirine ne kadar yakın olduğu tartışılmıştır. Bu çerçevede araştırmanın nicel boyutu ile ilgili veri toplamak için araştırma kapsamındaki okulların matematik dersi akademik başarı ortalamaları ve TEOG matematik ortalamaları ilgili birimlerden edinilmiş, çalışmaya katılan öğrencilere anket uygulaması yapılmıştır. Nitel boyutuyla ilgili veri toplamak için de araştırmacı tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmada, kurslarda görevli matematik öğretmenleri, kursa katılım sağlayan öğrenciler ve kurs yöneticilerinin destekleme ve yetiştirme kurslarındaki matematik dersi hakkında görüşleri ve önerileri araştırılmış ve incelenmiştir.

3.2.Araştırma Grubu

Araştırmanın nicel kısmında çalışma grubunu, 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılında Antalya ili Alanya ilçesindeki MEB'e bağlı 6'sı şehir merkezinde, 2'si mahallede ve 1'si kırsalda olmak üzere güdümlü olarak seçilen 9 okul oluşturmaktadır. Güdümlü bir seçim, araştırma probleminin en iyi şekilde gözlenebileceği bir alt grubun seçilmesidir (Sencer ve Sencer, 1978,486).

Araştırmanın nitel kısmında ise çalışılacak grup önceden belirlenmiş olan okulların destekleme ve yetiştirme kurslarında görev almış 15 yönetici, 25 matematik öğretmeni ve 144 ortaokul öğrencisinden oluşturmaktadır.

Çalışma grubundaki yöneticiler ve matematik öğretmenleri gönüllülük esasına bağlı olarak sistematik olarak her okuldan en az 1-2 yönetici ve 2-3 matematik öğretmeni olacak şekilde belirlenmiştir.

Örneklemdaki öğrenciler gönüllülük esasına dayalı olarak seçilmiş, daha iyi temsil yeteneğine sahip olması için, tabakalı ve orantısız olarak sınıf seviyelerine göre belirlenmesi planlanmıştır. Ancak, seçilen okullarda ankete tabi olacak öğrenciler gerek gönüllülük esası gerekse önemli derslerinin gitmemesi sebebi ile her sınıf seviyesinden 4 öğrenci olacak şekilde müdürler tarafından belirlenebilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın nicel kısmında okullara ilişkin sayısal veriler izinler alındıktan sonra ilgili okul birimlerinden ve Alanya ilçesi milli eğitim müdürlüğüne bağlı arge biriminden alınmıştır. Araştırmanın nitel kısmında ise, öğrencilerin matematik dersine ilişkin destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik görüş ve önerilerini belirlemek için anket uygulanmıştır. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan matematik öğretmenleri ve yöneticilerin görüşleri alınırken ise, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Burada öğrencilerin yaşları da göz önüne alındığında, sorulara yüz yüze verecekleri yanıtlar yanıltıcı olabileceğinden anket tercih edilmiş ve güvenilirlik için öğrenci sayısı fazla alınmıştır. İlgili literatür taranmış ve destekleme ve yetiştirme kursu yönergesi incelenmiştir. Elde edinilen bilgiler göz önüne alınarak, öğrenciler için 15 soru, 1 sebep ve 1 öneri olacak şekilde iki seçenekli ve çoklu yanıt içeren sorulardan oluşan anket hazırlanırken, öğretmen ve yöneticiler içinse açık uçlu sorular hazırlanmış; sorular ekte verilmiştir. Sorular, iç geçerlilik için 3 alan öğretmeni ve kapsam geçerliliği için 3 Türkçe öğretmenin görüşü alınarak düzenlenmiştir.

Anketler araştırmacının da gözetmen olduğu bir ortamda yapılmıştır. Görüşme formları ise ses kaydı ile desteklenmiştir. Şahıslarının dürüst bir biçimde sorulara yanıt vermeleri için, araştırmacı tarafından şahıs isimlerinin gizliliği temin altına alınmıştır. Görüşme sonunda öğretmenlere, araştırmacı tarafından görüşmenin kısa bir özeti yapılmış; böylece aktarılan verilerin doğru yansıtılıp yansıtılmadığı kontrol edilmiş ve dış güvenilirlik arttırılmıştır. Çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliği sağlamak için sıklıkla öğretmen ve öğrenci görüşlerinden alıntılar yapılmıştır.

Araştırmanın geçerliliğini arttırmak için araştırma süreci, araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanma aracı ve süreci, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması ayrıntılı şekilde tanımlanmıştır.

3.4.Verilerin Analizi

Araştırmanın nicel kısmından elde edilen veriler SPSS-22 programıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın nitel kısmında, öğrenci görüşlerini içeren veriler anketlerle; matematik öğretmenleri ve yönetici görüşlerini içeren veriler ise yarı yapılandırılmış görüşmeler ve görüşme formları ile toplanmıştır. Yapılan ses kayıtları yazılı hale getirilmiştir. Görüşme formundaki sorulara verilen cevaplar içerik analizi yöntemi ile sınıflandırılmıştır. Araştırmacı, 1 alan öğretmeni ve 1 Türkçe öğretmenin de görüşü olarak kategorize edilen veriler SPSS-22 programı ile analiz edilmiştir. Öğrencilere ait cevap kağıtları Ö1, Ö2, Ö3, ... şeklinde kodlanmıştır. Evet/ Hayır içeren soruların dışındaki öneri ve sebep içeren yazılı kısma verilen yanıtlar ise kategorize edilerek analiz edilmiştir. Öğretmen ve yöneticilerin cevap kağıtları da T1, T2, T3, ... şeklinde kodlanmıştır. Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin cevaplarının kategorize edilmesiyle oluşan verilerin analizinde ifade edilme sıklığı ve ifade edilme yüzdeleri içerik analizi tekniklerine (yüzde/frekans) göre hesaplanmıştır. Birbirleriyle ilişkili olup olmadıkları korelasyon analizi ve çaprazlama teknikleri ile tespit edilmiştir. Bulgular tablolar şeklinde sunulmuş ve çalışmanın güvenilirliğini arttırmak amacıyla gerekli yerlerde doğrudan alıntılara da yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda yanıtlar aranan altı alt problemine ilişkin elde edilen bulgu ve yorumlar yer almaktadır. Destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik bağlamında değerlendirilmesine yönelik bulgular doğrultusunda oluşturulmuş istatistikler tablolar halinde sunulmuştur.

4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğrencilerin Matematik Kurslarının Eğitim Hayatlarına Katkılarına, Kursların İşleyişine ve Eksikliklerine Yönelik Görüş ve Öneriler

Araştırmacı tarafından hazırlanan ve her sınıftan 36 öğrenci olmak üzere toplamda 144 öğrenciye uygulanan anketten elde edilen, matematik kurslarının öğrencilerin eğitim hayatlarına katkılarına, kursların işleyişine ve eksikliklerine yönelik öğrenci görüş ve önerilerden oluşan bulgular tablolaştırılarak aşağıda verilmiş ve analiz edilmiştir.

Tablo 1.1: Matematik dersini seviyor musunuz?

	<i>f</i>	%
<i>Yanıt</i>	<i>Evet</i>	131
	<i>Hayır</i>	13
	<i>Toplam</i>	144

Araştırmaya her sınıf seviyesinden 36 öğrenci olmak üzere toplam 144 öğrenci katılmıştır. Anketin ilk sorusu olan “Matematik dersini seviyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin (N=144) %91’i evet yanıtını verirken %9’u hayır yanıtını vermiştir. Genel olarak verilen yanıtlarda öğrencilerin dersi sevdiği ama zorlandığı anlaşılmıştır.

Anketin ikinci sorusu olan “Matematik kursunda eğleniyor musunuz?” sorusuna ise öğrencilerin %82,6’sı (f=119) “Evet eğleniyorum” yanıtını verirken %17,4’ü (f=25) “hayır çok sıkılıyorum” yanıtını vermiştir.

Ancak bazı öğrencilerin cevapların altına yazdıkları yorumlar aşağıda verilmiştir:

Ö31: “Daha eğlenceli olabilir”,

Ö88: “Sürekli test çözmekle eğlenemiyoruz”,

Ö137: “Akıllı tahtayı biraz daha fazla kullanırsak daha eğlenceli ders işleriz”,

Ö60: “Eğlenceli oyunlar eklenebilir”,

Ö65: “Eğitsel oyunlar oynatılsa daha güzel olur”

Buradan öğrencilerin daha çok güncellik ve çağın getirdiği alternatif eğitim metodlarını kullanan öğretmenleri istedikleri anlaşılabilir.

Tablo 1.2: Kurs öğretmeniniz ile matematik ders öğretmeniniz aynı kişi mi?

		<i>f</i>	%
<i>Yanıt</i>	<i>Kurs öğretmenim ile ders öğretmenim aynı kişi</i>	89	61,8
	<i>Kurs öğretmenim ders öğretmenim ile aynı kişi değil</i>	55	38,2
	Toplam	144	100,0

Soru formundaki “Matematik kursu öğretmeniniz ile matematik dersi öğretmeniniz aynı kişi mi?” sorusuna verilen yanıtlara göre öğrencilerin (N=144) %61,8 ’inin (f=89) kurs öğretmenleri ile matematik ders öğretmenlerinin aynı kişi olduğu, %32,8’inin (f=55) ise kurs öğretmenleri ile matematik ders öğretmenlerinin farklı kişi olduğu görülmektedir.

Tablo1.3: Kurs öğretmeninizi siz mi seçiyorsunuz?

		<i>f</i>	%
<i>Yanıt</i>	<i>Evet, kurs öğretmenimi kendim seçiyorum</i>	56	38,9
	<i>Hayır</i>	88	61,1
	Toplam	144	100,0

Tablo 1.3'e göre öğrencilerin sadece %38,9'u (n=56) kurslarda dersi alacağı öğretmeni kendisinin seçtiğini, %68'i (n=88) ise böyle bir seçim hakkına sahip olmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 1.4: Öğrencilerin matematik kursuna ilişkin görüşleri

	Kurs				
	Katılımcını n sınıfı	Matematik dersini sevme	Matematik kurslarında eğlenme	Matematik öğretmeni aynı kişi veya değil	Öğretmen seçimi
<i>N</i>	144	144	144	144	144
<i>Kayıp değer</i>	0	0	0	0	0
<i>Ortalama</i>	2,50	1,09	1,17	1,38	1,61
<i>Medyan</i>	2,50	1,00	1,00	1,00	2,00
<i>Mod</i>	1	1	1	1	2
<i>Std. sapma</i>	1,122	,288	,380	,488	,489
<i>Varyans</i>	1,259	,083	,144	,238	,239
<i>Çarpıklık</i>	,000	1,890	1,742	,491	-,461
<i>Std. Error of Skewness</i>	,202	,202	,202	,202	,202
<i>Basıklık</i>	-1,366	1,439	1,047	-1,784	-1,813
<i>Std. Error of Kurtosis</i>	,401	,401	,401	,401	,401
<i>Açıklık</i>	3	1	1	1	1
<i>Minimum</i>	5	1	1	1	1
<i>Maksimum</i>	8	2	2	2	2

Tablo 1.4 incelendiğinde 144 öğrenciye ait seçim durumlarının çarpıklık ve basıklık değeri +2 ve -2 değer aralığında olması ve ankete verilen yanıtlardan oluşan ortalama, mod ve medyan değerlerinin birbirine yakın olması nedeniyle verilerin tek değişkenli normallik varsayımını sağladığı ve normal dağıldığı söylenebilir (George, D., & Mallery, M., 2010).

Tablo 1.5: Kurslarda seviye sınıfı olup olmadığına dair öğrenci görüşleri

Yanıt		
	<i>f</i>	%
<i>Evet</i>	79	54,9
<i>Hayır</i>	65	45,1
<i>Toplam</i>	144	100,0

Ankette yer alan “Matematik kursundaki sınıfınız deneme sınavına göre oluşturulmuş seviye sınıfı mı?” sorusuna verilen yanıtlara göre öğrencilerin (N=144) %45,1 ‘inin (f=65) kendi sınıfı ile kursa devam ettiği, %54,9’unun (f=79) ise seviyeye göre ayrılmış sınıflarda kurslara katıldığı gözlenmektedir.

Tablo 1.6: Matematik Kursları Hafta İçi Ders Çıkışı Mı Yapılmaktadır?

	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Değer</i>		
<i>Evet</i>	116	
<i>Hayır</i>	26	18,1
<i>Hem hafta içi hem haftasonu</i>	2	1,4
<i>N</i>	144	100,0

Tablo 1.6'ya göre matematik kurslarına katılan öğrencilerin (N=144) %80,6'sının (f=116) hafta içi okul dersinin bitmesiyle beraber kursa kaldıkları, %18,1'inin (f=26) hafta sonları kursa kaldıkları, %1,4'ünün de (f=2) hem hafta içi hem haftasonu kursa kaldıkları görülmektedir. Kursların yapılma zamanı ve süreleri ile ilgili birçok öğrencinin yazdıkları görüş ve öneriler aşağıda belirtilmiştir:

Ö46: “Matematik kursumuz hafta içi beden dersinden sonra olduğu için adapte olamıyorum. Kendimi yorgun hissediyorum ve dersten bir şey anlamıyorum”

Ö79: “Matematik kursumuz hafta içi matematik dersinden sonra olduğu için 4 ders matematik görmekten sıkılıyorum”

Ö73: “Hafta içi 7 saat dersten sonra 2 saat de kursta test çözüyoruz. Eve vardığımda hiçbir şey yapamıyorum ve diğer derslerim öylece kalıyor”

Ö30: “Matematik kursumuz hafta sonu sabah olunca daha dinç oluyoruz”

Ö70: “Kurslarda tenefüs süresi uzatılmalı”

Ö108: “Kurs süresi 30 dk olsun”

Ö107: “Dersten sonra kurs olunca yoruluyorum ve acıkıyorum”

Araştırmaya katılan öğrencilere matematik kurslarından memnun olup olmadıkları sorulduğunda, %88,9 (f=128)'inin matematik kursundan memnun olduğu, %11,1 (f=16)'sının ise kurstan memnun olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin %23,6'sı (f=34) okulda aldıkları matematik kursu dışında başka bir kursa gittiklerini, %76,6'sı (f=110) ise sadece okul kursuna katıldıklarını belirtmişlerdir. Aradaki bu farktan matematik kursundan memnun oldukları halde, başka bir kurs veya özel ders takviyesi alan öğrenciler olduğu anlaşılabilir. Öğrencilerin kurstan memnun oldukları halde başka kurslara da gitmeleri bir sonraki kısımda öğretmenlerin öğrencilerin veli zoruyla kurslara katılım gösterdikleri, velilerin okul kurslarıyla yetinmeyip başka kurslara da yöneldiği görüşleriyle de desteklenebilir.

Tablo 1.7: Matematik Kursunda Normal Matematik Dersinizden Farklı Etkinlik Yapıyor Musunuz?

Yanıt	f		%
Yanıt	<i>Evet</i>	61	42,4
	<i>Hayır</i>	83	57,6
	Toplam	144	100,0

Tablo 1.7'ye göre öğrencilerin %42,4'ünün (f=61) "evet" yanıtını vererek kursta dersten farklı etkinlikler yaptığı anlaşılmaktadır. Ankete katılım sağlayan öğrencilerin %57,6'sının ise (f=83) "hayır" diyerek, kurs ile normal matematik dersi arasında fark olmadığı düşünmektedirler. Bu soruya "evet" şeklinde cevap verenlerin çoğu kurslarda derslere oranla daha fazla soru çözüldüğünü, daha az ders anlatımı olduğunu savunmuşlardır.

Aşağıda matematik kursu ile normal matematik dersi arasında fark olduğunu savunan öğrencilerin cevaplarından bazı alıntılara yer verilmiştir:

Ö3: "Kursta farklı soru tipleri görüyoruz. Öğretmene derste sormadığım birçok şeyi burada sorma şansım oluyor."

Ö49: "Kursta daha çok soru çözdüğümüz için pratikleşiyoruz"

Ö118: "Akıllı tahtadan etkinlikler yapıyoruz, oyun oynuyoruz. Eğlenceli geçiyor"

Ö124: "Deneme çözüyoruz, kendime güvenim artıyor"

Tablo 1.8: Matematik Kursunda Kullanılan Materyaller

Çoklu Yanıt Kullanılan Materyaller	Cevaplar	Geçerli yüzde	
		f	%
<i>Okul Kitabı</i>	26	9,8	18,1
<i>Testler</i>	127	48,1	88,2
<i>Yardımcı Ek Kitap</i>	57	21,6	39,6
<i>Matematik Oyunları</i>	26	9,8	18,1
<i>Deneme Sınavları</i>	28	10,6	19,4
Toplam (N)	264	100,0	183,3

Soru formunda yer alan "Matematik kursunda kullandığınız materyaller nelerdir? işaretleyiniz" sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde bir öğrenci birden çok cevap işaretleyebildiği için verilen toplam cevap sayısı öğrenci sayısından

fazladır. Bu tabloya göre kurslarda en fazla testler (%88,2 ve f=127) ve yardımcı ek kitaptan (%39,6 ve f=57) yararlanıldığı anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin kurslarda en az kullandıkları materyallerin ise deneme sınavları (%19,4 ve f=28), okul kitapları (%18,1 ve f=26) ve matematik oyunları (%18,1 ve f=26) olduğu gözlenmektedir.

Tablo 1.9: Kullanılan Materyaller İle Matematik Kursunda Eğlenme Arasındaki İlişki

		<i>Matematik kurslarında eğleniyor musunuz?</i>		
		<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Toplam</i>
<i>Çoklu yanıt Kullanılan materyaller</i>	<i>Okul kitabı</i>	24	2	26
		92,3%	7,7%	
	<i>Testler</i>	106	21	127
		83,5%	16,5%	
	<i>Yardımcı ek kitap</i>	44	13	57
		77,2%	22,8%	
	<i>Matematik oyunları</i>	25	1	26
		96,2%	3,8%	
	<i>Deneme sınavları</i>	23	5	28
		82,1%	17,9%	
<i>Toplam**</i>		222	42	264

** Yüzdeler ve toplamlar öğrenciler tarafından verilen cevaplara dayanmaktadır.

Tablo 1.9'a göre matematik kursunu eğlenceli bulmayan öğrencilerin yardımcı kaynak olarak testler, yardımcı ek kaynak ve deneme sınavı kullandıkları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin verdikleri bazı yanıtlarda aşağıda verilmiştir:

Ö79: "Test çözmek dışında bir şey yapalım"

Ö46: "Hocamız test verip oturuyor. Sadece test çözmekle matematik öğretilmez"

Ö85: "Sürekli test çözmekten başka derslere zaman ayıramıyorum ..."

Ö79: "Sürekli test veriyor ama verdiği testlerin LGS soruları çok farklı, bu yüzden sıkılıyorum."

Soru formundaki “Okulda aldığınız matematik kursları matematik dersine olan ilgi ve sevginizi arttırdı mı? sebebini bir cümle ile açıklayınız” sorusuna öğrencilerin %79,2 (f=114)’si evet yanıtını, %20,8’i (f=30) hayır yanıtını vermiştir. Evet yanıtını veren öğrenciler kursların daha eğlenceli olduğunu, kurs öğretmenlerinin dersi güzel anlattığını, konu tekrarı yapma fırsatlarının olduğunu, böylece pratikleştiklerini ve kendilerine güvenlerinin geldiğini belirtmişlerdir.

Tablo 1.10: Öğrencilerin Matematik Kursuna İlgi ve Sevgi Durumu Görüşleri

		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geçerli yüzde</i>
<i>Yanıt</i>	<i>Eğlenceli olduğundan</i>	32	22,2	22,9
	<i>Hocamız çok iyi anlatıyor</i>	12	8,3	8,6
	<i>Matematiği zaten seviyorum</i>	11	7,6	7,9
	<i>Matematiği sevmiyorum</i>	9	6,3	6,4
	<i>Test çözdüğümüz için</i>	10	6,9	7,1
	<i>Konu tekrarı yaptığımız için</i>	10	6,9	7,1
	<i>Kendime güvenim geldiği için</i>	5	3,5	3,6
	<i>Çok sıkıcı</i>	7	4,9	5,0
	<i>Eksiklerimi tamamlama şansı elde ettiğim için</i>	8	5,6	5,7
	<i>Soruları daha kolay çözdüğüm için</i>	15	10,4	10,7
	<i>Diğer sebepler</i>	21	14,6	15,0
	<i>Toplam</i>	140	97,2	100,0
<i>Kayıp</i>	<i>Değerler</i>	4	2,8	
<i>Toplam</i>		144	100,0	

Kategorize edilen öğrenci yanıtları tablodan incelendiğinde, kursa katılan öğrencilerin matematik dersine karşı ilgi ve sevgilerinin artmasındaki en büyük sebebin kursların normal matematik dersinden daha eğlenceli olduğu (%22,9 ve f=32) görüşüdür. Bunun dışında öğrenciler, eksiklerini tamamlama şansı elde ettiklerini (f=8), kendilerine güvenlerinin geldiğini (f=5), soruları daha kolay çözdüklerini (f=15), öğretmenlerinin çok iyi anlattığını (f=21) ve konu tekrarı yaptıklarını (f=10) belirtmişlerdir. Yanıtı hayır olan öğrenciler ise kursların çok sıkıcı

olduğunu (f=7), sürekli test çözdüklerini (f=10) ve matematiği sevmediklerini (f=9) belirtmişlerdir.

Aşağıda kursların matematik dersine olan ilgi ve sevgiyi arttırıp arttırmadığına yönelik sorulan soruya evet ve hayır yanıtlarını veren öğrenci görüşlerinden alıntılar verilmiştir:

Ö50: *“Evet, çünkü öğretmenimiz dersi çok eğlenceli işliyor ve kursa katılmaktan çok zevk alıyorum”*

Ö47: *“Eksiklerimi tamamlayıp bir sonraki derse hazır bir şekilde gelebildiğim için derse karşı ilgi ve isteğim arttı. Rahatça soru sorabiliyorum ve sınıfımız az kişi olduğundan kendimi daha rahat hissediyorum”*

Ö119: *“Çünkü matematiği farklı yönlerini görerek işliyoruz. Matematiği zaten seviyordum ama farklı açıdan görmek ilgimi çekti”*

Ö79: *“Hayır, sürekli test çözüyoruz ve LGS ile alakası olmayan sorular çözüyoruz”*

Ö11: *“İlgimi ve sevgimi arttıracak bir şey olmuyor. Öğretmen sürekli test verip kendisi masada oturuyor”*

Ö144: *“Hayır, çünkü aynı şeyleri bir daha işliyoruz kursta ve çok sıkıcı”*

Anketin bir diğer sorusu olan *“Destekleme ve yetiştirme kursları okul matematik yazılılarındaki başarılarınızı arttırdı mı?”* sorusuna öğrencilerin (N=144) büyük bir kısmı (%84 ve f=121) evet yanıtını vermişlerdir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin matematik yazılılarındaki başarılarını arttırması görüşü ile bir önceki soruya verilen konu tekrarı yapabilme, eksiklerini tamamlama şansı edinebilme, farklı soru tarzları görme ve dersteki başarının artmasıyla kendilerine güvenlerinin gelmesi gibi yanıtların birbirini desteklediği söylenebilir. Bu konuda ileri kısımda ele alınan öğretmen görüşleri de dikkate alındığında öğrencilerin yapabilirlikleri arttıkça dersi sevdikleri, derse karşı olumlu tutum geliştirdikleri ve akademik başarılarının da arttığı görüşü birbiriyle örtüşmektedir.

Tablo 1.11: Matematik Kursunun Sizi TEOG ve LGS Gibi Sınavlara Hazırladığını Düşünüyor Musunuz?

		<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Yanıt</i>	<i>Evet, hazırlıyor</i>	109	75,7
	<i>Hayır, yeterli bulmuyorum</i>	35	24,3
	<i>Toplam</i>	144	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilere sorulan “Destekleme ve yetiştirme matematik kurslarının sizi TEOG ve LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünüyor musunuz?” şeklindeki soruya öğrencilerin çok büyük bir kısmı (%75,7) “evet” şeklinde cevap vermiştir.

Öğrenciler, sınavlarda başarıya giden yolda kursların kendileri için çok faydalı olduğunu düşünmekte, bunun sebebi olarak ise, kurslarda bol soru çözebildiklerini, eksiklerini giderebildiklerini, pratikleştiklerini belirtmektedirler.

“Hayır” diyen özellikle 8. sınıf öğrencileri ise öğretmenlerinin sürekli test dağıttığını fakat LGS soru formatının çözdükleri sorularla alakasız olduğunu belirtmişlerdir. Bu konudaki görüşlerden alıntılar öğrencilerin görüş ve önerileri temasının altında verilmiştir.

Tablo 1.12: Matematik Kursunun Öğrencileri Merkezi Sınavlara Hazırlayabilmesi ile Kurstan Memnun Olma Durumu Arasındaki İlişki

		<i>Matematik kursunun sizi TEOG ve LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünüyor musunuz?</i>	<i>Okulda eğitimi aldığınız matematik kursundan memnun musunuz?</i>
<i>Matematik kursunun sizi TEOG ve LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünüyor musunuz?</i>	<i>Pearson Correlation</i>	1	,345**
	<i>Sig. (2-tailed)</i>		,000
	<i>N</i>	144	144
<i>Okulda eğitimi aldığınız matematik kursundan memnun musunuz?</i>	<i>Pearson Correlation</i>	,345**	1
	<i>Sig. (2-tailed)</i>	,000	
	<i>N</i>	144	144

** Korelasyon 0,01 düzeyinde önemlidir (2-tailed).

Öğrencilerin ankette Tablo 1.12’de yer alan sorulara verdikleri yanıtların normal dağılıp dağılmadığını test etmek için çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılmıştır. Çarpıklık ve basıklık katsayıları (-2, +2) aralığında olduğunda normal dağılım gösterdiği anlaşılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin kurstan memnun olma durumları ile kursların öğrencileri TEOG ve LGS gibi merkezi sınavlara hazırlaması arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını test etmek için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 1.12 incelendiğinde öğrencilerin kurstan memnun olması ile kursların öğrencileri TEOG ve LGS gibi merkezi sınavlara hazırlaması arasında pozitif yönlü ve orta seviyede ($r=0,345>0,30$) ve anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki olduğu gözlenmektedir.

Tablo 1.13: Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Ücretsiz Olması Kursa Katılımınızı Olumlu Yönde Etkiledi Mi?

		<i>f</i>	(%)	<i>Geçerli yüzde</i>
<i>Yanıt</i>	<i>Evet</i>	123	85,4	86,0
	<i>Hayır</i>	20	13,9	14,0
	<i>Toplam</i>	143	99,3	100,0
<i>Kayıp</i>	<i>Değer</i>	1	0,7	
<i>Toplam</i>		144	100,0	

Tablo 1.13 incelendiğinde kursların ücretsiz olması öğrencilerin %86’sının kursa katılımını olumlu yönde etkilemiştir. Durumu olmayan birçok ailenin çocuğu kurslardan yararlanmakta olup, bu durum kursların açılma amacıyla yer alan eğitimde fırsat ve imkân eşitliği ilkesiyle örtüşür niteliktedir diyebiliriz. Destekleme ve yetiştirme kurslarının ücretsiz olması kursa katılımınızı olumlu yönde etkiledi mi? sorusuna %14’ünün ($f=22$) ise hayır yanıtını verdiği görülmektedir. Verilen yanıtlardan elde edilen bu oranın, “Matematik kurslarından memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlardan elde edilen orandan (%11’den) fazla olması kurstan memnun olmayan öğrenciler dışında memnun olanların bir kısmının da kursun ücretsiz olmasından etkilenmediğini göstermektedir. Buradan kurslar ücretli de olsa öğrenciler katılım gösterebilirler diyebiliriz.

Tablo 1.14: Öğrencilerin Kurslara Katılma Amaçları

		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>Geçerli Yüzde</i>
<i>Çoklu yanıt</i>	<i>Ailem zorluyor</i>	10	2,9%	6,9%
	<i>Öğretmenlerim zorluyor</i>	2	0,6%	1,4%
	<i>Derslerime destek için</i>	128	36,7%	88,9%
	<i>Yeni ve farklı şeyler öğrendiğim için</i>	89	25,5%	61,8%
	<i>Sınava hazırlık için</i>	120	34,4%	83,3%
<i>Toplam</i>		349	100,0%	242,4%

Soru formundaki “Matematik kursuna gelme amacınız aşağıdakilerden hangisi ya da hangileridir?” sorusuna öğrencilerin verdikleri yanıtlar yukarıda tablo halinde verilmiştir. Tablo 1.14 incelendiğinde bir öğrenci birden çok cevap işaretleyebildiği için toplam cevap sayısı öğrenci sayısından fazladır. Öğrencilerin en çok verdikleri yanıt %88,9 ile derslerime destek için ve %83,3 ile sınava hazırlık için görüşü olmuştur.

Yüzdelik olarak bakıldığında az da olsa bazı öğrencilerin kursa aile ve öğretmen zoru ile katıldıkları görülmektedir. Öğrencilerin %61,8’i de yeni ve farklı şeyler öğrendiği için kursa katılım sağlamaktadır. Bu görüş önceki sorulardaki verilen matematiğin farklı yönlerini görmek, farklı soru tipleri öğrenmek, farklı anlatımlarla farklı bilgiler edinmek görüşleri ile örtüşmektedir.

Tablo 1.15: Öğrencilerin Matematik Kurslarına İlişkin Öneri ve İstekleri

*		<i>f</i>	<i>%</i>	Geçerli yüzde
<i>Yanıt</i>	<i>Daha eğlenceli olabilir</i>	19	13,2	13,3
	<i>Daha fazla etkinlik yapılabilir</i>	10	6,9	7,0
	<i>LGS tipi sorular çözülmeli</i>	4	2,8	2,8
	<i>Kurslarda zekâ oyunları oynanmalı</i>	3	2,1	2,1
	<i>Memnunum bir isteğim yok</i>	49	34,0	34,3
	<i>Bilgi yarışmaları yapılabilir</i>	4	2,8	2,8
	<i>Daha fazla soru çözmeliyiz</i>	4	2,8	2,8
	<i>Test çözmek dışında birşeyler yapalım</i>	4	2,8	2,8
	<i>Konu anlatımı daha fazla yapılmalı</i>	5	3,5	3,5
	<i>Kurs saatleri düzenlenirse verim artar</i>	8	5,6	5,6
	<i>Teneffüs ve kurs süreleri düzenlenmeli</i>	8	5,6	5,6
	<i>Eğitici oyunlar olabilir</i>	17	11,8	11,9
	<i>Diğer öneriler</i>	8	5,6	5,6
	<i>Total</i>	143	99,3	100,0
<i>Kayıp</i>	<i>Değer</i>	1	,7	
Toplam		144	100,0	

Tablo 1.15 incelendiğinde öğrencilerin yanıtları öğrencilerin görüşlerinin 13 başlık altında kategorize edildiği görülmektedir. Öğrencilerin yanıt vermeme hakkı da olduğu için verilen yanıt sayısı öğrenci sayısından az çıkmıştır.

Öğrencilerin büyük bir kısmının (%34) kurslardan memnun olduğu gözlenmektedir. Öğrenciler tablodaki verilerden hareketle etkinlik, eğitsel oyun, eğlenceli ders işleyişi ve yarışmalar istemesi günümüz eğitim çağının getirdikleriyle örtüşmekte ve güncellik istenmektedir.

Öğrencilerin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmektedir:

Ö24: “Kurslar matematik ile ilgili oyunlar ve ilginç bilgiler verilse biraz daha sevilirdi”

Ö94: “Okulumuzda matematik panosu olsun isterdim.”

Ö101: “Matematik kurslarının eğlenceli olmasını istiyorum. Mesela dersin son 10 dakikasında oyun oynatılabilir. Çünkü çok sıkılıyorum”

Ö144: “Matematik kursunu oyun oynayarak, şarkılarla, akıllı tahtadan veya projeksiyondan işlesek daha iyi olur. Sürekli yazı yazmak veya test çözmek çok sıkıcı”

Ö7: “Daha zor sorular çözssek, soru sayımız artsa iyi olur. Çünkü sınavda çıkan sorular daha zor. Çözdüğümüz soruların LGS ile alması yok”

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının İşleyişine ve İşlevlerine İlişkin Öğretmen Görüş ve Önerileri

Destekleme ve yetiştirme kurslarının işleyişine ve işlevlerine ilişkin öğretmen görüş ve önerilerinden elde edilen tüm bulgular tablolastırılarak aşağıda verilmiş ve analiz edilmiştir. Bu kısımda kursların öğrenci motivasyonuna etkileri, matematik kurslarında kullanılan materyaller, öğretim yöntem teknikleri ve okul dışı kurs ve özel ders taleplerindeki değişimler incelenmiştir.

Tablo2.1: Matematik Kurslarının Öğrenci Motivasyonuna Etkilerine Ait Öğretmen Görüşleri

Tema	Öğretmen görüşleri (Kodlar)	Öğretmenler	f	%
<i>Motivasyona Etkileri</i>	<i>Başarılı öğrenciler için motivasyon artırıcı, başarısız öğrenciler için yardımcı oldu</i>	T1,T6,T14, T26,T32,T37, T 40	7	17,5
	<i>Bir kısmı için olumlu bir kısmı için olumsuz etkisi oldu</i>	T2,T3,T4, T11, T21,T22,T38, T30	8	20
	<i>Motivasyonu olumlu yönde etkiledi</i>	T5,T7,T9,T10,T13, T15,T16,T24,T29,T31, T34,T35	12	30
	<i>Motivasyonu olumsuz yönde etkiledi</i>	T8,T17,T23,T25,T27,T33,T 39	7	17,5
	<i>Motivasyona kısmen etkili</i>	T12,T18,T19,T20,T28, T36	6	15
Toplam:			40	100

Tablo 2.1 incelendiğinde matematik kurslarının öğrencilerin motivasyonuna etkileri beş ayrı görüşle ele alınmıştır. Öğretmenlerin (N=40) %30'u (f=12) kursların öğrenci motivasyonunu olumlu yönde etkilediği şeklinde, %20'si (f=8) öğrencilerin bir kısmını olumlu bir kısmını olumsuz etkilediği yönünde, %17,5'i (f=7) başarılı öğrenciler için motivasyon artırıcı iken başarısız öğrenciler için yardımcı olduğu şeklinde, %17,5'i (f=7) öğrenci motivasyonunu olumsuz etkilediği şeklinde ve %15'i (f=6) de motivasyona kısmen etkili olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bu konudaki öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur:

T2: "Kurslar öğrencilerden bir kısmını olumlu bir kısmını da olumsuz etkiledi. Çünkü fazla ders saati yorgunluk yaptı. Zaten matematik zor bir ders."

T3: "Motivasyonu bir kısım için olumlu bir kısım için olumsuz etkiledi. Olumsuz yönünün sebebi, aynı kurslarda yabancı uyruklu öğrencilerin de olması ve bir de kurslarda not kaygısının olmamasıdır. Bu yüzden öğrencileri istenilen seviyeye ulaştıramadık. Talep çok yoğun olduğu için sınıfların kalabalık olması da istenilen başarıyı tam sağlayamadı..."

T8: “Kurslar cumartesi yapılıyor. Çocuklar gelmek istemiyorlar. Dinlenme haklarından feragat etmek istemiyorlar. Aile zoru ile geliyorlar. Sonuç olarak isteyerek gelmedikleri için motivasyon arttıracığına ve başarılı olacaklarına inanmıyorum ...”

T9: “Olumlu etki ettiğini düşünüyorum. Hafta içinde eksik öğrenmelerin hafta sonunda tamamlandığını gördüm. Derslerin daha eğlenceli ve etkinlik merkezli çalışmalarla ilerlediğini görüyorum. Öğrenci yapabilirliği artıyor...”

T12: “Kısmen etkilediğini düşünüyorum. Çünkü amaçlanan farklı uygulanan farklı. Kurslar amacı doğrultusunda ilerlemiyor”

T38: “İyi çocuklar için ekstra motivasyon kaynağıyken, zayıf çocuklar için aynı şeyi tam anlamıyla söyleyemem... Ücretli eğitim kurumlarına verilen ilgi okul kurslarına verilmiyor. Devamsızlık artıyor ve ilgisizlik haliyle çok fazla oluyor.”

Tablo2.2: Öğretmenlerin Matematik Kurslarında Kullandıkları Eğitim Materyalleri

Tema	Öğretmen görüşleri (Kodlar)	Öğretmenler	F	%
<i>Kullanılan eğitim materyalleri</i>	<i>Akıllı tahta veya projeksiyon</i>	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T10,T11, T16,T20,T22,T23,T24,T27,T28, T31,T30,T34,T35,T37,T39	2 2	27,2
	<i>Eğitim siteleri ve internet</i>	T1,T2,T3,T4,T5,T10,T11,T18, T19,T20,T22,T26,T27,T38	1 4	17,3
	<i>Akıllı defter, soru bankaları ve fotokopi</i>	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T12,T15, T16,T19,T21,T22,T26,T27,T31,T32, T33,T34,T38,T39,T40	2 1	25,9
	<i>Meb kazanım testleri</i>	T2,T4,T5,T10,T13,T14, T19,T22,T38,T40	1 0	12,3
	<i>Ders kitabı ve basit araç gereçler</i>	T4,T5,T8,T23,T27,T33	6	7,4
	<i>Geogebra, plickers gibi aplikasyonlar ve dijital kitaplar</i>	T11,T20,T36	3	3,7
	<i>Oyunlar</i>	T4,T13,T14,T23,T40	5	6,2
Toplam			8 1	100

Tablo2.2’de bir öğretmen birden fazla materyali görüş olarak bildirdiği için toplam sayısı kişi sayısından fazla çıkmıştır. Tablo incelendiğinde, öğretmenlerin matematik kursunda en çok kullandığı materyaller (%27,2 ve f=22) akıllı tahta ve projeksiyon cihazı ve (%25,9 ve f=21) akıllı tahta, soru bankaları ve fotokopi olduğu görülmektedir. Bu durumun kursların soru çözümü ve eksik kazanımların tamamlanması yönündeki amacı ile aynı doğrultuda olduğu söylenebilir. Bunun dışında öğretmenlerin en az kullandıkları materyallerin aslında öğrencilerin en çok talep ettikleri kısım olan oyunlar ve geogebra, plickers gibi uygulamalar ve dijital kitaplar olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin %12,3’ü (f=10) matematik kurslarında materyal olarak MEB kazanım testlerini kullandıklarını, %7,4’ü (f=6) ise ders kitabı ve basit araç gereçleri kullandıklarını görüş olarak bildirmişlerdir.

Tablo2.3: Matematik Öğretmenlerinin Kurslarda Kullandıkları Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Görüşler

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen görüşleri (Kodlar)</i>	<i>Öğretmen</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
	<i>Düz anlatım</i>	T1,T5,T6,T8,T10,T11,T12,T13, T14,T20,T22,T23,T24,T26,T27, T28,T30,TÖ31,T33,T34,T35,T40	22	31
<i>ÖYT</i>	<i>Soru- cevap</i>	T1,T2,T3,T5,T6,T8,T12,T14,T15,T16, T19,T20,T26,T28,T30,T31,T32,T35,T40	18	25,3
	<i>Buluş yolu</i>	T2,T3,T6,T12,T23,T35,T36,T39	8	11,3
	<i>Gösterip yaptırma</i>	T4,T15,T38	3	4,2
	<i>İşbirlikli öğrenme</i>	T13	1	1,4
	<i>Beyin fırtınası</i>	T13,T14	2	2,8
	<i>Çoklu zekâ</i>	T35	1	1,4
	<i>Modelleme</i>	T36	1	1,4
	<i>Problem çözme becerisi geliştirme</i>	T4,T15,T20,T23,T26,T32,T28,T30,T33	7	9,9
	<i>Okuduğunu anlama becerisi geliştirme</i>	T4,T15,T20,T23,T28,T32,T33	7	9,9
	<i>Tümevarım ve tümdengelim</i>	T4	1	1,4
Toplam :40 öğretmen			71	100

Tablo 2.3 incelendiğinde Bir öğretmen birden fazla yöntem seçebildiği için durum sayısı kişi sayısından fazladır. Öğretmenlerin %31'inin (N=40 ve f=22) düz anlatım metodu ile ders işlediği, %25,3'ünün (f=18) soru cevap metodunu kullandığı gözlenmektedir. Bunun dışında öğretmenlerin %11,3'ünün (f=8) buluş yolunu kullandığı, %9,9'unun (f=7) okuduğunu anlama becerisi geliştirme ve yine %9,9'unun (f=7) da problem çözme becerisini geliştirme tekniklerini kullanımları görülmektedir. Diğer metodları kullanan öğretmen sayılarının oldukça az olduğu tablodan anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin bazı alıntılar aşağıda verilmiştir:

T15: "Daha çok tahta ve tebeşir kullanıyorum. Her soruyu tek tek tahtada anlatma ve çözme taraftarıyım ..."

T28: "Düz anlatım ve problem çözme stratejilerini kullanıyorum. Zaten soru çözme odaklı bir işleyişimiz var."

T36: "Buluş yolunu kullanıyorum ve geometrik çizim teknikleri ile konunun özünü anlamalarını sağlıyorum. Öğretmenler geometri bilmiyor. Aslında işin özü geometridir. Neyin nereden geldiğini görsel olarak somutlaştırarak anlatabileceğimiz bir sürü geometri programı var. Mesela geogebra gibi."

T3: "Soru cevap metodunu kullanıyorum, bu aktif metot çünkü."

T4: "Gösterip yaptırma, tümünden gelim ve tüme varım, test çözme tekniklerini kullanıyorum. Okuduğunu anlama ve problem çözme becerisi ile ilgili aktivitelere yer veriyorum."

Tablo 2.4: Matematik Kurslarının Başlamasıyla Öğrencilerin Okul Dışı Kurs ve Özel Ders Talebindeki Değişimlere Yönelik Öğretmen Görüşleri

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen Görüşleri (Kodlar)</i>	<i>Öğretmen</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Okul dışı kurs ve özel ders talebindeki değişimler</i>	<i>Talep azaldı</i>	T1,T2,T3,T4,T6,T9,T10,T15,T16,T17, T18,T19,T21,T22,T25,T26,T27,T28, T29,T30,T31,T34,T38,T40	24	61,5
	<i>Talepte kısmen azalma oldu</i>	T7,T8,T24,T32,T35,T36,T37	7	18
	<i>Talepte değişiklik olmadı</i>	T5,T11,T12,T13,T14,T20,T23,T39	8	20,5
	<i>Talep arttı</i>	-	0	0
Toplam			39	100

Matematik kurslarının başlamasıyla birlikte okul dışı kurs ve özel ders gibi takviyelere öğrenci talebindeki değişimlere yönelik öğretmen gözlemleri tabloda verilmiştir. Buna göre öğretmenlerin %61,5'i (f=24) matematik kursunun başlamasıyla öğrencilerin diğer kurslara talebinde azalmalar olduğu ve okuldaki desteleme ve yetiştirme kurslarına katılım gösterdikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Okul dışı kurs ve özel derslere talep artışı olduğu yönünde görüş bildiren öğretmen olmazken, öğretmenlerin %20,5'i (f=8) öğrencilerin diğer kurslara olan talebinde değişme olmadığını, %18'i (f=7) de öğrenci talebinde kısmen azalma olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin görüşlerine ilişkin bazı alıntılar aşağıda verilmiştir:

T17: “Talep azaldı tabiki. Ama çocuklar matematiğe karşı önyargılı. Bunu yenmek için çalışıyoruz ...”

T26: “Talep azaldı kesinlikle. Kurslar düzenli olduğundan kaynaklandı bu durum...”

T31: “Kurslar maddi durumu olmayan öğrenciler için destekleyici oldu. Öğrencilerin özel ders ve etüt kutumlarına olan taleplerinde azalmalar oldu ve oluyor.”

T35: “Etüt merkezine gitme durumu kısmen azaldı. Kursa gelen öğrenciler dışarıdaki derslere daha az gitmeye başladı...”

T20: “Bize yansıyan bir değişim yok. Hedefleri olan öğrenci talebinde bir değişme yok. Sağlamcı öğrenciler okul kurslarından da özel kurslara da gidiyor.”

T23: “Açıkçası talepte bir değişiklik yok. Çünkü veliler tatmin olmuyor. Giden yine gidiyor diğer kurs ve özel derslere.”

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Destekleme ve Yetiştirme Kursunda Görevli Öğretmenlerin ve Yöneticilerin Görüşlerine Göre Matematik Kurslarının Öğrencilere Katkıları

Destekleme ve yetiştirme kursunda görevli öğretmenlerin (N=25) ve yöneticilerin (N=15) matematik kurslarının öğrencilere katkılarına ilişkin görüş ve önerileri içerik analizi yöntemi ile tema ve kodlara ayrılmış, elde edilen tüm bulgular tablolaştırılarak aşağıda verilmiş ve analiz edilmiştir. Bu kısımda matematik kurslarının öğrencilerin matematik dersindeki tutumuna, akademik başarılarına, TEOG VE LGS’ye ve bursluluk sınavına etkileri incelenmiştir.

Tablo 3.1: Matematik Kurslarının Öğrencilerin Derse Karşı Tutumuna Etkilerine Ait Öğretmen Görüşleri

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen görüşleri (Kodlar)</i>	<i>Öğretmen</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Matematik kurslarının derse karşı tutuma etkisi</i>	<i>Olumlu etki</i>	T2,T4,T5,T6,T7,T10, T13,T15,T16,T19,T20, T30,T32,T33,T34,T39, T40	17	42,5
	<i>Olumsuz etki</i>	T21,T23,T25,T38	4	10
	<i>Tutum değişmedi (etkisi yok)</i>	T3,T9,T12,T14,T17, T18,T24,T29	8	20
	<i>Kısmen etkili</i>	T1,T8,T22,T26,T27, T28,T31,T35,T36	9	22,5
	<i>İyi öğrenciler için olumlu etki, orta ve düşük seviyedekiler için olumsuz etki</i>	T11,T37	2	5
Toplam			40	100

Tablo 3.1 incelendiğinde öğretmenlerin %42,5'inin (f=17) matematik kursunun öğrencilerin matematik dersine karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkilediğine dair görüş bildirdikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin %20'si (f=8) matematik kurslarının derse karşı tutumu değişmediğini, %10'u (f=4) tutuma olumsuz etkisi olduğunu ve %5'i de (f=2) iyi öğrencilerin derse karşı tutumuna olumlu etki ederken, orta ve düşük seviyedeki öğrencilerin derse karşı tutumuna olumsuz etki ettiğini belirtmişlerdir.

Aşağıda öğretmen görüşlerine ait alıntılar verilmiştir:

T3: "Derse karşı tutum fazla değişmedi. Çünkü çalışkan öğrenci kurstaki sınıfında da çalışkan. Not ortalaması yüksek olan öğrencilere özel sınıf olsa daha etkili olacağına inanıyorum."

T17: "Çocukların önyargıları olduğu için tutum değişmedi."

T4: “Derse karşı ilgi artıyor...”, “Kursta matematik korkusunu yenmeye çalışıyoruz. Matematiğe karşı büyük bir önyargı var. Basit sorular sorup başarı duygusunu tattırmaya çalışıyorum ...”

T7: “Tutum olumlu yönde oluyor. Sonuçta fazla zaman geçiriyor. Derse farklı bir öğretmen girince mutlu oluyorlar. Teknik ve ablatım biçimi farklı oluyor çünkü.”

T15: “Çocuk dersi yapabildikten sonra tutum gelişir. Haliyle kursların tutuma faydası olur. Severek, isteyerek gelen çocuk derse karşı olumlu tutum geliştirebilir. Net arttıkça tutum da artar.”

T19: “Derse karşı tutumuna olumlu yönde etkisi oldu. Çocuk yapabileceğini görüyor çünkü.”

T38: “Tutuma etkisi zamanın ertmasının olumsuzluk yaratması oldu.”

T21: “İstemsiz alt grubun dersine karşı tutumunu negatif yönde etkiliyor. Çünkü çocuklar çok sıkılıyor.”

Tablo 3.2: Matematik Kurslarının Matematik Dersi Akademik Başarısına Etkisine Dair Öğretmen Görüşleri

Tema	Öğretmen görüşleri (Kodlar)	Öğretmen	f	%
Matematik kurslarının matematik dersi akademik başarısına etkisi	<i>Başarı çok arttı</i>	T20,T26,T27,T39	4	10
	<i>Başarı arttı</i>	T1,T2,T7,T9,T10,T13,T15, T16,T17,T19,T21,T22,T23 T24,T28,T30,T31,T32,T33 T34,T35,T36,T37,T38,T40	25	62,5
	<i>Başarı kısmen arttı</i>	T4,T5,T6,T8,T11,T12,T29	7	17,5
	<i>Başarı değişmedi</i>	T3,T14,T18	3	7,5
	<i>Başarı azaldı</i>	T25	1	2,5
Toplam			40	100

Tablo 3.2 incelendiğinde öğretmenlerin %62,5'inin (f=25) matematik kurslarının öğrencilerin matematik dersi akademik başarılarını arttırdığına, %17,5'i (f=7) akademik başarıyı kısmen arttırdığına, %10'u (f=4) kurslarla beraber akademik

başarının çok dair görüş bildirdikleri görülmektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin %7,5'i (f=7) matematik kurslarıyla beraber öğrencilerin matematik dersi akademik başarılarının değişmediğini ve %2,5'i (f=1) de akademik başarının azaldığını belirtmişlerdir. Matematik kursunun öğrencilerin matematik dersi akademik başarılarına etkileri hakkında öğretmen görüşlerinden alıntılar aşağıda verilmiştir:

T6: “Kursların akademik başarıya etkisi iyi seviyede öğrenciler için çok iyi, orta seviyedekiler için orta oldu. Kötü seviyedekilere de faydalı olmadı.”

T8: “Muhakkak etkisi vardır, yok diyemeyiz. Tabi oranı ne kadar ona bakmak lazım. Planlandığı şekilde verim elde edildiğine inanmıyorum. Amaç ile verim arasında uçurum var.”

T19: “Matematik dersindeki başarısına da okulda seviye sınıfları olduğundan faydası oldu. Çünkü öğrenciler birbiri ile de yarışmış oluyor.”

T23: “Akademik başarıya etkisi oldu. Çünkü derste zamanımızın yetmediği farklı tip soruları kursta çözüyoruz.”

T24: “Çok soru çözüldüğü için, akademik anlamda katkı sağladı.”

T26: “Akademik başarıya epey etkisi olduğunu düşünüyorum kursların. Sebebi de öğrencinin kursta aynı konuyu bir daha dinlemesi.”

T27: “Akademik anlamda kursların etkisi çok fazla oldu. Mesela, fen lisesini kazanma ivmemiz gün geçtikçe artıyor. Bunda elbette kursların etkisi de büyük.”

T35: “Kursun matematik başarısına olumlu yönde etkisi oldu. Okulun matematik başarı ortalaması 1-2 puan arttı. Ortalamaları değiştirecek kadar artı oldu diyebilirim.”

Tablo 3.3: Matematik Kurslarının TEOG Matematik Başarısına Etkisine Dair Öğretmen Görüşleri

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen görüşleri (Kodlar)</i>	<i>Öğretmen</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Matematik kurslarının TEOG matematik başarısına etkisi</i>	<i>Başarı çok arttı</i>	T7, T10, T23,T28,T30,T32	6	15
	<i>Başarı arttı</i>	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T9,T11, T12,T13,T14,T15,T16,T17, T19,T20,T22,T24,T25,T26, T27,T31,T33,T34,T35,T38,T39	27	67,5
	<i>Başarı kısmen arttı</i>	T8,T21,T29,T37,T40	5	12,5
	<i>Başarı değişmedi</i>	T18,T36	2	5
Toplam			40	100

Tablo 3.3'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %67,5'i (f=27) matematik kurslarının öğrencilerin TEOG matematik başarısını arttırdığını, %15'i (f=6) kursların TEOG matematik başarısını çok arttırdığını, %12,5'i (f=5) kursların TEOG matematik başarısını kısmen arttırdığını ve %5'i (f=2) de kursların TEOG matematik başarısını değiştirmediklerini belirtmişlerdir. Kursların TEOG matematik başarısına etkisine ait öğretmen görüşlerinden alıntılar aşağıda verilmiştir:

T1: "TEOG'da fen lisesini kazanan öğrenci sayısı ikiden dörde çıktı."

T3: "Kurslarda deneme sınavlarının da yapılıyor olması TEOG matematik başarı oranına etkili oldu."

T12: "TEOG kalıp soruların sorulduğu bir sınav olduğu için kurslar TEOG matematik başarısını arttırmada etkili oldu."

T17: "TEOG destekleme ve yetiştirme kurslarının içeriği ile paralel olduğundan matematik ortalamasında etkili olmuştu kurslar."

T23: “TEOG kazanım odaklı bir sınav olduğundan kursların çok faydası olmuştur.”

T27: “TEOG yapıldığı yıllarda kursa gelen öğrencilerin daha başarılı olduğunu gördük. Çünkü TEOG’da derste ne işleniyorsa o soruluyordu.”

Tablo: 3.4 Matematik Kurslarının Öğrencilerin LGS’ndeki Matematik Ortalamalarına Etkisine Dair Görüşleri

Tema	Öğretmen görüşleri (Kodlar)	Öğretmen	f	%
Matematik kurslarının LGS matematik başarısına etkisi	Başarı arttı	T1,T2,T3,T5,T15,T34,T35	7	17,5
	Kısmen ama yetersiz	T4,T8,T9,T11,T12,T13,T14,T17,T19,T20,T21,T22,T23,T24,T25,T28,T29,T30,T31,T33,T37,T38,T39	23	57,5
	Başarıya etkisi olmadı	T6,T7,T10,T18,T32,T36,T40	7	17,5
	Bilmiyorum	T16,T26,T27	3	7,5
Toplam			40	100

Tablo 3.4 incelendiğinde öğretmenlerin %57,5’i (f=23) matematik kurslarının LGS matematik başarısını arttırmada kısmen ama yetersiz olduğu görüşünü bildirmişlerdir. Bununla birlikte öğretmenlerin %17,5’i (f=7) başarı arttı, %17,5’i (f=7) başarıya etkisi olmadı ve %7,5’i (f=3) de bilmiyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmen görüşlerine ait alıntılar aşağıda verilmiştir:

T36: “LGS bazında bakarsak öğretim sistemimiz bu sınavlara uygun değil. Geometrik modelleme bilmemiz lazım. Cebirsel ezber yaklaşımında ilerliyoruz biz. Yaklaşımımız yanlış başta. Bizim cebirsel ezberden geometrik modellemeye geçmemiz lazım.”

T39: “LGS’de yetersiz kaldı. Çünkü LGS’de ihtiyacımız daha fazla nitelikli soru çözmek.”

T6: “LGS için yetersiz. Çünkü sınav sadece çok iyi öğrencilere hitap ediyor.”

T7: “LGS soru formatı farklı olduğu için yetersiz kaldı.”

T10: “LGS’ye etkisi olduğunu düşünmüyorum.”

T14: “Kurslar LGS için yetersiz kaldı. Yeni sisteme uygun değil çünkü.”

T19: “LGS farklı bir sınav. Üst düzey sorular var çünkü. Bunun için üst düzey sorular çözeceğiz. Sarmal ve genel olmak üzere denemeler yapacağız. Ancak bu şekilde başarı artabilir.”

T22: “LGS her gruba uygun bir sınav değil. Bu stratejiye girebilecek öğrenciler için faydalı olabilir.”

T23: “Eğer LGS tarzı sorular yayınlanır ve öğrencilere çözdürülürse etkili olur.”

T34: “Matematik şüphesiz LGS'nin en önemli dersi oldu. LGS'de ilk 20 kişide sadece bir kişi kursa gitmiyordu. Bu yüzden etkili oldu kurslar.”

T32: “LGS'de durum farklı. Çünkü LGS her seviyeye hitap etmiyor. Kurslarda seviye sınıfları olduğu için A ve B grupları ile özel sorular çözüyoruz. LGS tarzı matematik okuryazarlığı ile ilgili çalışıyoruz.”

Tablo 3.5: Matematik Kurslarının Bursluluk Sınavına Etkisine Dair Öğretmen Görüşleri

Tema	Öğretmen görüşleri (Kodlar)	Öğretmen	f	%
Matematik kurslarını bursluluk sınavına etkisi	Başarı çok arttı	T1,T2,T7,T9,T27,T31	6	15
	Başarı arttı	T3,T5,T6,T11,T12,T13,T15, T16,T17,T19,T20,T22,T23, T24,T25,T26,T28,T30,T32,T33,T34,T38,T39,T40	25	62,5
	Başarı kısmen arttı	T4,T8,T14,T29,T37	5	12,5
	Başarı değişmedi	18,T36	2	5
	Bilgim yok	T10,T35	2	5
Toplam			40	100

Tablo 3.5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin %62,5'i (f=25) matematik kurslarının bursluluk sınavındaki matematik dersi başarısını arttırdığını, %15'i (f=6) başarıyı çok arttırdığını ve %12,5'i (f=5) matematik kurslarının bursluluk sınavındaki matematik dersi başarısını kısmen arttırdığını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin %5'i (f=2) başarı değişmedi şeklinde ve %5'i (f=2) de bilgin yok şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Matematik kurslarının öğrencilerin bursluluk sınavındaki matematik başarısına etkisine dair öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

T39: Kurslarda çok fazla sorulduğu için bursluluk sınavına olumlu etkisi oldu.”

T32: “Bursluluk kazanan öğrenci sayısı giderek arttı.”

T31:” Bursluluğa etkisi çok fazla. Çünkü sürekli çıkmış sorular çözülüyor.”

T27: “Bursluluk sınavına yönelik çok fazla uygulama yapılıyor kurslarda. Bu da bursluluğa hazırlanmakta ve kazanmakta kursun olumlu yönde etkisi olduğunun bir kanıtı. Zaten okulda 79 tane burslu öğrenci var.”

T23: “Bursluluğa etkisi oldu. Çünkü derste zaanımızın yetmediği farklı tip soruları kursta çözüyoruz.”

T18: “Çocukların pek çoğu matematik dersini sevmiyor. Ama pek çoğu mecburiyettabi biraz da aile baskısı sebebi ile katılım sağlıyor. Yani pek bi etkisi yok.”

4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Öğretmenlerin Yaşadıkları Sorunlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar bölümü, öğretmenlerin kurslarda görev alma sebepleri, kursların öğretmenlere sağladığı katkılar, kurslarda yaşanan sorunlar, kursların verimliliği için görüş ve öneriler başlıkları altında toplanmış, analizler tablo halinde verilmiştir. Bu kısımda ayrıca öğretmenlerin olmasını istedikleri destekleme ve yetiştirme kurs planlarına ilişkin öneriler sunulacaktır.

Tablo 4.1: Öğretmenlerin Kurslarda Görev Alma Sebeplerine Dair Görüşler

Tema	Öğretmen görüşleri (Kodlar)	Öğretmenler	Frekans	Yüzde
Ekonomik sebepler	Ek ders ücreti	T1,T3,T6,T7,T8,T9,T10, T12,T13,T16,T17,T18,T19, T26,T27,T32,T34,T35	18	24,7
Okul kaynaklı sebepler	İdare baskısı ve öğretmen ihtiyacı	T2,T3,T22,T24,T28,T30, T32,T33,T36,T37	10	13,7
	Öğrenci talebi	T11,T22,T36,T37,T38	5	6,8
	Okul ve öğrenci başarısını arttırmak	T2,T4,T6,T9,T12,T13,T15, T21,T25,T34,T35,T39,T40	13	17,8
Kişisel sebepler	Ek puan	T8,T12,T13,T14	4	5,5
	Kişisel başarı hazzı	T1,T2,T4,T9,T8,	5	6,8
Öğrenci kaynaklı sebepler	Öğrencilerin eksiklerini tamamlamak ve daha çok soru çözmek	T1,T10,T15,T19,T23,T28, T29,T40	8	11
	Öğrencileri sınava hazırlamak ve faydalı olmak	T1,T4,T5,T15,T20,T21,T2 3,T26,T31,T33	10	13,7
Toplam			73	100

Tablo 4.1 incelendiğinde ekonomik sebepler teması altında öğretmenlerin toplamda %24,7'inin (f=18) kursa gelme amaçlarına ek ders ücreti almak yanıtını verdikleri görülmektedir. Okul kaynaklı sebepler teması altında araştırmaya katılan öğretmenlerin idare baskısı ve öğretmen ihtiyacı (f=10), öğrenci talebi (f=5), okul ve öğrenci başarısını arttırmak (f=13) yanıtlarını verdikleri görülmektedir. Kişisel sebepler teması altında verilen öğretmen görüşleri, kişisel başarı hazzı (f=4) ve ek puan (f=5) şeklindedir. Öğrenci kaynaklı sebepler teması altında ise araştırmaya katılan öğretmenlerin %11'i (f=8) öğrencilerin eksiklerini tamamlamak ve daha çok soru çözmek, %13,7'si de (f=10) öğrencileri sınava hazırlamak ve faydalı olmak şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin kurslarda görev alma sebeplerine dair görüşlerinden alıntılar aşağıda verilmiştir:

T1: “Öğretmenlerin kurslarda başarılı olma hazzı için görev aldıkları doğrudur. Çünkü öğretmenlerin emeği öğrencilerdir. Öğrencilerin başarılı olması öğretmenlerin çalışmasına katkı sağlayan önemli bir etkidir.”

T2: “İdarenin isteği üzerine görev alıyorum. Kendimi geliştirme isteği ve öğrenci başarılarını arttırmak da var tabii. Çünkü öğretmenlerin en önemli özelliği dinamik olmaları, güncel olmaları ve iyi ve etkili iletişim kurmalarıdır.”

T6: “Ekonomik sebepler ve öğrenci başarısını arttırmak için.”

T8: “İlk olarak maddi sebepler var. Ama ben buna karşıyım. Okul idaresinin uygungöreceği kişiler ders vermeli. Normal zamanda etkili şekilde ders veremeyen öğretmen arkadaşlar, haftasonu kurslarına koşarak geliyorlar. Dediğim gibi olursa teşvik edici olur. Her isteyene görev verildiği için başarı azalıyor. Bana göre DYK çalışkan ve başarılı öğretmenlere sevilmeli.”

T13: “Kendi okulumuzda kurs yok. Bu yüzden başka bir okulda görev alıyorum. Amacım daha çok hizmet puanı ve ek ders ücreti...”

T16: “Maddi sebepler başta geliyor. Öğretmenlerin bazıları kursları kredi finansörü olarak görüyorlar...”

T23: “Daha çok soru çözmek ve derste eksik kalan kısımları tamamlayabilmek için...”

T36: “Okulumuzda her öğretmen kendi sınıfının kursuna girmek zorunda. Yani mecbur olduğumdan geliyorum. Öğrencilerden talep oldu diğer sebebim de bu.”

Tablo 4.2: Kursların Öğretmenlere Sağladığı Katkılara İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen görüşleri (Kodlar)</i>	<i>Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>% **</i>
<i>Ekonomik sebepler</i>	<i>Ek ders ücreti</i>	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T8,T9,T10, T11,T13,T16,T17,T18,T19,T20, T22,T26,T29,T30,T31,T32,T33, T34,T35,T37,T40	28	31,8
<i>Mesleki gelişime katkı</i>	<i>Akademik katkı</i>	T4,T5,T9,T33	4	4,5
	<i>Kişisel gelişim ve güncellik</i>	T1,T2,T4,T6,T15,T19,T25,T40	8	9,1
<i>Mesleki gelişime katkı</i>	<i>Eksik konu telafisi ve farklı soru çözme fırsatı</i>	T10,T13,T17,T22,T27,T32	6	6,8
<i>Özlük</i>	<i>Ek puan</i>	T1,T2,T5,T6,T7,T8,T9,T10,T12, T14,T19,T22,T23,T27,T30,T34, T35,T36	18	20,5
<i>Katkısı</i>	<i>Yok</i>	T20,T21,T22,T23,T24,T29,T38, T39	8	9,1
<i>Sosyal katkı</i>	<i>Öğrenci ile iletişim</i>	T2,T3,T9,T11,T15,T18, T26,T28,T31,T35,T36	11	12,5
	<i>Öğrenci takibini kolaylaştırma</i>	T29,T40	2	2,3
	<i>Boş vakit değerlendirme</i>	T2,T34,T37	3	3,4
Toplam			88	100

**Veriler onda birler basamağına göre yuvarlanmıştır.

Tablo 4.2 incelendiğinde verilerin ekonomik sebepler, mesleki gelişime katkı sağlama, özlük, katkısı yok ve sosyal katkı olmak üzere beş tema altında toplandığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ekonomik sebepler teması altında ek ders ücretini (f=28), mesleki gelişime katkı sağlama teması altında ise akademik katkı (f=4), kişisel gelişim ve güncellik (f=8), eksik konu telafisi ve farklı soru

çözme fırsatı (f=6) yanıtlarını verdikleri gözlemlenmiştir. Kursların kendilerine katkı sağlamadığını düşünen öğretmen sayısı 8'dir. Özlük teması altında verilen öğretmen yanıtları ek puan (f=18) şeklinde iken, sosyal katkı teması altında verilen yanıtlar öğrenci ile iletişim (f=11), öğrenci takibini kolaylaştırma (f=2) ve boş vakit değerlendirme (f=3) şeklindedir.

Tablo 4.3: Kursta Yaşanan Sorunlara Dair Öğretmen Görüşleri

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen (Kodlar)</i>	<i>görüşleri</i>	<i>Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>% **</i>
<i>Öğrenci boyutu</i>	<i>Yorgunluk</i>		T1,T2,T3,T5,T6,T9,T14,T15,T17, T18,T19,T20,T21,T23,T25,T26, T27,T31,T32,T33, T34,T35	22	20,2
	<i>İlgisizlik ve isteksizlik</i>		T2,T5,T8,T13,T18,T20,T21,T32, T33 T36,T37	11	10,1
	<i>Sosyal yetersizlikler</i>		T13,T21,T23	3	2,8
<i>İdare boyutu</i>	<i>Devamsızlık</i>		T1,T3,T4,T5,T7,T8,T10,T11,T13, T15,T17,T18,T22,T27,T34,T35, T37,T38,T39	19	17,4
	<i>Sınıfların kalabalık olması</i>		T4,T14	2	1,7
	<i>Kursların hafta içi olması</i>		T1,T9,T14,T15,T17,T18,T19,T21, T23,T24, T26,T32,T33,T35	14	12,9
	<i>Seviye sınıflarının olmaması</i>		T3,T6,T24,T28	4	3,6
	<i>Ders sayılarının fazlalığı</i>		T1,T25,T32,T34,T35	5	4,6
	<i>Yabancı öğrencilerin ve BEP'li öğrencilerin kursa katılması</i>		T2,T3,T9	3	2,8
<i>Materyal boyutu</i>	<i>Kaynak eksikliği</i>		T1,T4,T5,T6,T12,T13,T17,T22, T39	9	8,3
<i>Program boyutu</i>	<i>Kursların ücretsiz olması ve katılım azlığı</i>		T6,T18,T36	3	2,8
	<i>Strese sebep olması</i>		T2,T14	2	1,7
<i>Veli boyutu</i>	<i>Kursa aile zoruyla gelme</i>		T4,T11,T13,T17,T22,T27,T33, T35,T38	9	8,3
	<i>Önem vermeme ve motivasyon problemleri</i>		T11,T12,T26	3	2,8
Toplam				109	100

Tablo 4.3 incelendiğinde kursta yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri öğrenci boyutu, idare boyutu, materyal boyutu, program boyutu ve veli boyutu olmak üzere beş başlık altında toplanmıştır.

Öğrenci boyutundan bakıldığında, araştırmaya katılan öğretmenlerin %20,2'si kursta yaşanan sorunların yorgunluk (f=22), %10,1'i ilgisizlik ve isteksizlik (f=11), %2,8'i de sosyal yetersizliklerden (f=3) kaynaklandığını belirtmişlerdir. İdare (yönetim) boyutundan bakıldığında öğretmenler kursta yaşanan sorunların devamsızlık (f=19), sınıfların kalabalık olması (f=2), kursların hafta içi olması (f=14), seviye sınıflarının olmaması (f=4), ders sayılarının fazlalığı (f=5), yabancı öğrencilerin ve BEP'li öğrencilerin kursa katılması (f=3) olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Materyal boyutundan bakıldığında öğretmenler kursta yaşanan sorunların kaynak eksikliği (f=9) olduğunu belirtirken, program boyutundan bakıldığında ise kursların ücretsiz olması ve katılım azlığı (f=3) ve strese sebep olması (f=2) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Son olarak veli boyutundan bakıldığında ise araştırmaya katılan öğretmenlerin %8,3'ü (f=9) kursta yaşanan sorunların kursa aile zoruyla gelme ve %2,8'i de (f=3) önem vermeme ve motivasyon problemleri olduğunu belirtmişlerdir.

Kursta yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerinden alıntılar aşağıda verilmiştir:

T4: "Kursa zorla gelmek, yorgunluk, devamsızlık, kaynak eksikliği, kurslardaki sınıf mevcudu başlıca sorunlardır. Kurslar sessiz ortamda işlenmeli faydalı olsun. Kalabalık sınıflarda bu zor oluyor. Kurslar 12-15 kişi olmalı. Bir de MEB kaynak vermeli. Kendi imkanlarımızla test veriyor ve soru yazıyoruz yeni formata göre."

T8: "Kursların hafta sonu olması, devamsızlık ve ilgisizlik."

T9: "İkili eğitim sonrası kurs yapıyoruz bu da yorgunluğa sebep oluyor..."

T11: "Veli zorlamasıyla kursa gelen öğrenciler, devamsızlık ve velilerin kursa okul gibi önem vermemesi başlıca sorunlardır."

T18: “Her şey matematik üzerine yapıldı kurslar hazırlanırken. Devamsızlık üzerine ısrar ediyoruz fakat çocuklar gelmek istemiyor. Ders çıkışı kurs yapıyoruz ve yorgun oluyorlar. Kurslarda verimlilik yok. Veli çocuğunu okula ücretle göndermeli. Bedava olduğundan kurslara ilgi yok.”

T20: “İlgisizlik ve yorgunluk var. Çocuklar fazla zamanının alındığını düşünüyor. Yetenekli öğrenci seçmeli matematik dersine gelmeli, kurs sadece düşük seviyedeki öğrencilere takviye niteliğinde olmalı...”

T25: “Matematik dersine karşı olan aşırı önyargı, yorgunluk, ders saatlerinin fazla olması...”

T28: “Çocukları seviyelerine göre ayırmak zor. Aynı seviyede olmayanları da bir arada tutmak zor oluyor. Çocuğa matematik nasıl yapılır, yorum nasıl geliştirilir bu öğretilmeli. Temel sıkıntı bu. Okuğunu anlayamıyor çocuk.”

T34: “Devamsızlık ve yorgunluk belli başlı sorunlar. DYK modülü ile e-okul sistemi entegre olmalı. Velinin devamsızlıkları görebileceği e-okul sayfası olması lazım...”

T35: “Çocuklar okula aile zoruyla geliyor. Bu çocukların dersteki durumunu etkiliyor. Farklı gruplar ve çok sayıda kurs olduğu için devamsızlık yapan öğrenci takibi zor oluyor. 7 saat dersin üzerine 2 saat de kurs olunca yorgunluktan dolayı verim sağlanamıyor...”

Tablo 4.4: Kursların Verimli Geçmesi İçin Öğretmen Görüşleri

<i>Tema</i>	<i>Öğretmen görüşü (Kodlar)</i>	<i>Öğretmen</i>	<i>f</i>	<i>% **</i>
<i>Aile boyutu</i>	<i>Öğrenci kursa aile zoruyla gelmemeli</i>	T1,T8,T11,T38,T40	5	7,2
	<i>Devamsızlık olmamalı</i>	T4,T11	2	2,9
<i>Okul-idare boyutu</i>	<i>Kursların gün ve süreleri iyi ayarlanmalı</i>	T2,T5,T6,T8,T17,T20,T32 , T33,T35,T40	10	14, 5
	<i>Seviye sınıfları olmalı</i>	T3,T15,T21,T23,T30	5	7,2
	<i>Okulun fiziki koşulları kazanımlara uygun olmalı</i>	T9,T16	2	2,9
	<i>Sınıf mevcudu azaltılmalı</i>	T3,T8,T14,T35	4	5,8
	<i>Öğretmen seçme durumu düzenlenmeli</i>	T23, T34	2	2,9
<i>Öğrenci boyutu</i>	<i>Kurslar ilgili, meraklı ve başarılı öğrencilere verilmeli</i>	T1,T4,T22,T33,T37,T38	6	8,7
	<i>Kursa sadece isteyen öğrenciler gelmeli</i>	T8,T14,T22,T32,T33,T37, T8,T40	8	11, 6
	<i>Öğrenci kursa hazır halde gelmeli</i>	T4,T33	2	2,9
<i>Öğretme n boyutu</i>	<i>Öğretmenler güncel olmalı</i>	T4,T9,T16,T17,T27,T28,T 36	7	10, 1
	<i>Eğlenceli etkinlikler ve ödüllendirme olmalı</i>	T5,T12,T30	3	4,4
<i>Program boyutu</i>	<i>Materyal ve kaynak eksikliği giderilmeli</i>	T1,T5,T6,T7,T9,T10,T15, T24,T31,T39	10	14, 5
	<i>Merkezi sınavlar olmamalı</i>	T14, T20, T29	3	4,4
Toplam			69	100

** Yüzde değeri onda birler basamağına yuvarlanarak alınmıştır.

Tablo 4.4 incelendiğinde matematik kurslarının daha verimli geçmesi için alınan öğretmen görüşleri aile boyutu, okul-idare boyutu, öğrenci boyutu, öğretmen boyutu ve program boyutu olmak üzere beş temada ele alınmıştır. Aile boyutuna bakıldığında, öğretmenler öğrenci kursa aile zoruyla gelmemeli (f=5) ve devamsızlık olmamalı (f=2) görüşlerini bildirirken, okul-idare boyutundan bakıldığında öğretmenler kursların gün ve süreleri iyi ayarlanmalı (f=10), kurslarda seviye sınıfları olmalı (f=5), okulun fiziki koşulları kazanımlara uygun olmalı (f=2), sınıf mevcudu azaltılmalı (f=4), öğretmen seçme durumu düzenlenmeli (f=2) şeklinde görüş belirtmişlerdir. Öğrenci boyutundan bakıldığında verimliliğin artması için öğretmen görüşleri kurslar ilgili, meraklı ve başarılı öğrencilere verilmeli (f=6), kursa sadece isteyen öğrenciler gelmeli (f=8), öğrenci kursa hazır halde gelmeli (f=2) şeklindedir. Öğretmen boyutundan incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen görüşleri, öğretmenler güncel olmalı (f=7) ve eğlenceli etkinlikler ve ödüllendirme olmalı (f=3) şeklindedir. Program boyutundan bakıldığında ise matematik kurslarının daha verimli geçmesi için öğretmenler materyal ve kaynak eksikliğinin giderilmeli (f=10) ve merkezi sınavlar olmamalı şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Öğretmen görüşlerine ilişkin alıntılar aşağıda verilmiştir:

T33: “Kurs almak isteyen öğrenci kursa gelse ve gerçekten o amaçla gelse kurslar daha faydalı olur. Çocukların her dersten kurs alması verimliliği olumsuz etkiliyor. Bu yüzden çocuk eksik olduğu alanda kurs almalı. Öğrencide yorgunluk oluşturduğu için kurslar okul çıkışı olmamalı...”

T31: “Okullara fazladan kaynak takviyesi yapılmalı. Devlet bu imkânı sağlayabiliri. Çünkü bize kitap aldirtmıyorlar. MEB’in yayınladığı testler yetmiyor...”

T28: “Matematik okuryazarlığı arttırılmalı, matematiğin günlük hayatla ilişkisi verilmeli ve matematik dilini öğretmeliyiz...”

T36: “Çocuğa matematiksel olarak düşünmeyi öğremeliyiz. “Karekök 9 neden 3?” bunu öğretebilmeliyiz mesela. Geometrik modelleme üzerinden eğitim verilmeli. Ancak bu sayede ezberden uzaklaşan, temeli ve mantığı anlayan nesiller gelişebilir.”

T17: “Kurslar hafta sonu yapılabilir. Bu yorgunluğu azaltır. Bir de kurslarda dersler daha somutlaştırılarak ve güncel hayatın içerisinde işlenmeli, uygulamalar olmalı, öğretmenler kabuğunu kırmalı ve kâğıt üzerine çıkmalı artık.”

T14: “Öğrenci talebine göre kurs açılmalı. Sınav kaygısı olmasa çocuklar daha başarılı olabilirler...”

T12: “Oyun ve ders yöntemi kullanılmalı, motivasyon teknikleri kullanılmalı ve çocuklar derse motive edilmeli...”

T6: “Kaynak işi düzene sokulmalı. MEB kazanım testleri ile LGS alakasız. Kursların hafta sonu olması verimliliği arttırabilir.”

T4: “Öğrencinin hazırbulunuşluluğu olmalı, öğretmen ise güncel olmalı. Problem konusunda beceri kazanmış bir öğretmen daha verimli öğrenmeler sağlayabilir. Öğrenci bilinçli,araştırmacı ve meraklı olmalı ders konusunda. Yanlışların ve kavram hatalarının doğrusunu öğretmeliyiz. Ne kadar yanlışı doğruya çevirirsek o kadar iyi. Bana göre önemli olan öğretmenin becerisi...”

4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular

2015-2018 Yılları Arasında Bakıldığında, Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile Okulların Matematik Ders Başarısı Arasındaki İlişki

2015-2018 yılları arasındaki 2015-2016, 2016-2017 ve 2017-2018 olmak üzere üç eğitim öğretim döneminde okulların matematik başarısı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı durumunu test etmek için veri sayısının 30'dan az olması ve okullardan bazılarının yeni açılmasından kaynaklı veri eksiklikleri olması nedeniyle Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısının non-parametrik karşılığı Spearman's rho korelasyon analizi yapılmış ve sonuçlara Tablo 5.1'de yer verilmiştir.

Tablo 5.1: Yıllara Göre Okul Matematik Başarı Ortalamaları Arasındaki İlişki

			Okulder sitümort	Matokul ort 2015/16	Matokul ort 2016/17	Matokul ort 2017/18
<i>Spearman's rho</i>	<i>Okuldersi tümort</i>	<i>P</i>	1,000	,810*	,967**	,950**
		<i>Sig. (2-tailed)</i>	.	,015	,000	,000
		<i>N</i>	9	8	9	9
<i>Matokul ort 2015/16</i>	<i>Matokul ort 2016/17</i>	<i>P</i>	,810*	1,000	,833*	,619
		<i>Sig. (2-tailed)</i>	,015	.	,010	,102
		<i>N</i>	8	8	8	8
<i>Matokul ort 2016/17</i>	<i>Matokul ort 2017/18</i>	<i>P</i>	,967**	,833*	1,000	,883**
		<i>Sig. (2-tailed)</i>	,000	,010	.	,002
		<i>N</i>	9	8	9	9
<i>Matokul ort 2017/18</i>	<i>Matokul ort 2015/16</i>	<i>P</i>	,950**	,619	,883**	1,000
		<i>Sig. (2-tailed)</i>	,000	,102	,002	.
		<i>N</i>	9	8	9	9

** Korelasyon 0,01 düzeyinde anlamlıdır (2-tailed).

* Korelasyon 0,05 düzeyinde anlamlıdır (2-tailed).

Tablo 5.1 incelendiğinde 2015-2018 yılları arasındaki okul matematik dersi ortalamaları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Spearman's rho Korelasyon analizi sonucunda, 2015-2016 ve 2017-2018 eğitim öğretim dönemlerinde ($p=0,102>0,05$ ve $r=0,619$) anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. Bunların dışında kalan tüm yıllar arasında ve toplam ortalama arasında (2015-2016 ve 2016-2017 arasında $p=0,01<0,05$ ve $r=0,967$; 2015-2016 ve tüm ortalamalar arası $p=0,015<0,05$ ve $r=0,810$; 2016-2017 ve 2017-2018 arası $p=0,002<0,01$ ve $r=0,883$; 2016-2017 ve tüm ortalama arası $p=0,0<0,01$ ve $r=0,967$; 2017-2018 ve tüm ortalama arası $p=0,0<0,05$ ve $r=0,950$) anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

4.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular

2015-2018 Yılları Arasındaki Üç Eğitim Öğretim Döneminde Okulların Matematik Başarısı ile TEOG Matematik Başarısı Arasındaki İlişki

2015-2018 yılları arasında bakıldığında okulların matematik başarı ortalamaları ile TEOG matematik başarısı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı, okul sayılarının 30'dan az olması ve bazı okulların yeni açılmasından kaynaklı veri eksikliği nedeniyle, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısının non-parametrik karşılığı olan Spearman's rho korelasyon analizi ile bulunmuştur. Burada yıl yıl bakmaktansa ortalama olarak analiz edilmesinin sebebi hata oranını en aza indirmek ve daha anlamlı bir sonuç elde etmek içindir. Analiz sonuçlarına Tablo 6.1'de yer verilmektedir.

Tablo 6.1: Okul Ortalamaları ile TEOG Arasındaki İlişki

			<i>Tüm ortalama TEOG</i>	<i>Okuldersiti mortalama</i>
<i>Spearman's rho</i>	<i>Tüm</i>	P	1,000	,381
	<i>Ortalama TEOG</i>	Sig. (2-tailed)	.	,352
		N	8	8
	<i>Okul Dersi</i>	P	,381	1,000
	<i>Tüm Ortalama</i>	Sig. (2-tailed)	,352	.
		N	8	9

Tablo 6.1 incelendiğinde 2013-2016 yılları arasındaki TEOG puanları ile okul matematik dersi akademik başarısı arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Spearman's rho Korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan $r= 0,381$ ve $p=0,352 > 0,05$ olduğu için anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. Dolayısıyla, okulların matematik dersi akademik başarı ortalamalarının artması, TEOG'daki matematik ortalamalarının artacağı anlamına gelmeyebilir.

4.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular

2013-2016 Yılları Arasında, Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile Okulların TEOG Sınavındaki Matematik Başarısı Arasındaki İlişki

2013-2016 yılları arasında, destekleme ve yetiştirme kurslarının başlamasıyla beraber okulların TEOG sınavındaki matematik başarısı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı durumunu test etmek için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısının non-parametrik karşılığı olan Spearman's rho korelasyon analizi kullanılmıştır. Burada Spearman's rho tablosuna bakılmasının sebebi veri sayısının 30'dan az ve okulların bazılarının yeni açılması nedeniyle veri kaybı olmasından kaynaklı normalliğin sağlamamasındandır. Okullarda destekleme ve yetiştirme kurslarının başlamasıyla beraber 2013-2014, 2014-2015, ve 2015-2016 yıllarının kendi aralarında ilişki durumu ve tüm TEOG matematik ortalamalarıyla ilişkisi ayrıntılı tablo halinde verilmiştir.

Tablo 7.1: Kursların Başlamasıyla Beraber Yıllara Göre TEOG Matematik Ortalamaları Arasındaki İlişki

		Tümortal amateog	Ortalama 20142015	Ortalama 20152016	Ortalama 20132014	Ortalama 20142016	
Spear man's rho	Tüm	r	1,000	,905**	,905**	,500	,929**
	Ortalama	p	.	,002	,002	,253	,001
	Teog	N	8	8	8	7	8
	Ortalama 20142015	r	,905**	1,000	,881**	,179	,952**
		p	,002	.	,004	,702	,000
		N	8	8	8	7	8
	Ortalama 20152016	r	,905**	,881**	1,000	,214	,952**
		p	,002	,004	.	,645	,000
		N	8	8	8	7	8
	Ortalama 20132014	r	,500	,179	,214	1,000	,071
		p	,253	,702	,645	.	,879
		N	7	7	7	7	7
Ortalama 20142016	r	,929**	,952**	,952**	,071	1,000	
	p	,001	,000	,000	,879	.	
	N	8	8	8	7	8	

** Korelasyon anlamlılık seviyesi 0,01'dir.

Tablo 7.1 incelendiğinde 2013-2014 eğitim öğretim yılında destekleme ve yetiştirme kurslarının olmadığı dönem ile 2014-2015 eğitim öğretim yılı TEOG matematik ortalaması arasında ($p=0,702>0,05$ ve $r= 0,929$) anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Benzer şekilde 2013-2014 eğitim öğretim yılında destekleme ve yetiştirme kurslarının olmadığı dönem ile 2015-2016 eğitim öğretim yılı TEOG matematik ortalaması arasında ($p=0,645>0,05$ ve $r=0,214$) anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. 2013-2014 eğitim öğretim yılında destekleme ve yetiştirme kurslarının olmadığı dönem ile üç döneme ait tüm TEOG matematik ortalamaları arasında ($p=0,253>0,05$ ve $r= 0,500$) arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

2015-2016 eğitim öğretim yılı ile 2014-2015 eğitim öğretim yılları TEOG matematik ortalamaları arasında ($p=0,04>0,01$ ve $r=0,881$) anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. Dolayısıyla destekleme kurslarıyla beraber TEOG matematik ortalamalarında anlamlı bir yükseliş gözlenemediği belirtilebilir. Bu durum daha fazla okul ve daha fazla öğrenci katılımı ile daha detaylı gözlenebilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Türkiye’de ilk olarak 2014-2015 eğitim öğretim yılı itibari eğitimde fırsat ve imkân eşitliğini sağlamak amacıyla ile uygulamaya konulan ve dershaneye gidemeyen birçok öğrencinin faydalanabildiği eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları yeni bir uygulama olup, birçok araştırmaya süreci değerlendirme fırsatı tanımaktadır. Bu kurslarda görev yapan, süreci yakından takip etme fırsatı olan öğretmenler ve idarecilerin görüş ve önerileri, ilk elden görüş alınması noktasında önemlidir. Öte yandan sürecin tam ortasında olan öğrencilerin de uygulama hakkındaki görüş ve önerileri takip, amacı karşılama ve kursların yeterliliği açısından oldukça önemlidir. Bu çalışma kapsamında araştırmaya katılan öğretmen, idarecilerin ve öğrencilerin matematik kurslarına ilişkin görüş ve önerilerini tespit etmek ve matematik kurslarının matematik ders başarılarına ve ortaöğretime geçiş sınavlarındaki matematik ortalamalarına etkilerini belirlemek amaçlanmıştır.

Matematik öğretmenlerinin kurslarda kullandıkları materyaller ve öğretim yöntem teknikleri, kursta yaşanan sorunlar ve kursların verimliliği için neler yapılabileceği, öğretmenlerin kurslarda görev alma sebepleri, kursların öğretmenlere sağladığı katkılar, kursların öğrenci motivasyonunu nasıl etkilediği, kursların açılmasıyla beraber takviye kurs talebindeki değişimler, matematik kurslarının öğrencilerin matematik dersine karşı olan tutumuna, akademik başarısına, bursluluk sınavı ve TEOG ve LGS gibi merkezi sınavlardaki başarılarına etkilerini saptamak adına yarı yapılandırılmış görüşme formları ile öğretmen görüşleri alınmıştır. Tüm görüşme süreçleri ses kaydıyla desteklenmiş olup, alınan görüşler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Oluşturulan tema ve kodlar güvenilirlik açısından 3 alan öğretmeni ve 2 Türkçe öğretmeni tarafından incelenmiş, yapılan analiz sonucunda bulgular ortaya çıkarılmıştır.

Araştırmanın bir diğer kısmında öğrencilerin matematik dersini sevme ve eğlenme, kurslardan memnun olma, kursların ne zaman yapıldığı, kurs öğretmenini seçebilme, kursta kullanılan materyaller, kurslarda seviye sınıflarının ve farklı

etkinliklerin olup olmadığı, kursların ilgi ve sevgiyi arttırma durumları, kursa gelme amaçları ve matematik kurslarına ilişkin görüş ve önerileri belirlemek amacıyla 15 soru, 1 sebep ve 1 öneri olacak şekilde iki seçenekli ve çoklu yanıt içeren sorulardan oluşan anket uygulanmıştır. Ankete verilen yanıtlar SPSS-22 programı ile analiz edilmiş ve bulgular ortaya çıkarılmıştır. Çalışma kapsamında araştırmaya dahil edilen okulların TEOG ve okul matematik ortalamaları alınmış, çalışma nicel verilerle desteklenmiştir. Bu veriler SPSS-22 programı ile analiz edilip aralarındaki ilişki durumu belirlenmiştir.

Araştırmanın birinci problemi olan öğrencilerin matematik kurslarının eğitim hayatlarına katkılarına, kursların işleyişine ve eksikliklerine yönelik görüş ve önerilerin belirlenmesi kısmında öğrencilerin %91'i (f=131) matematik dersini sevdiğini, %82,6'sı (f=119) ise kurslarda eğlendiğini, %61,8'i (f=89) kurs öğretmenleri ile ders öğretmenlerinin aynı kişi olduğunu, %61,1'i (f=88) kurs öğretmenlerini kendilerinin seçmediğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin kurs öğretmenlerini kendilerinin seçme hakları olduğu düşünüldüğünde, seçemediklerini söylemeleri bizi okulda kurs açan öğretmen sayılarının az olduğu veya öğretmenlerin normalde dersine girdikleri öğrencilerin kurslarına da girmek istedikleri sonucuna ulaştırır. Bu durum, öğretmenlerin kursa katılma amaçlarının kendi öğrencilerinin başarısını arttırmak, öğrencilerin eksiklerini tamamlamak ve sınava hazırlamak, idarenin baskısı ile kurs vermek gibi görüşleriyle doğrudan örtüşmektedir. Biber ve diğerleri (2017)'de yaptıkları çalışmada öğretmenlerin kendi aralarında öğrencilerin başarısı ile rekabet etmeleri nedeni ile, okulun başarısını arttırmak için kendi öğrencilerine kurs vermek istedikleri ifade edilmiştir. Göksü ve Gülcü (2016)'de yaptıkları çalışmada kurs öğretmenini öğrencinin belirlediği durumlarda, öğretmenin daha faydalı ve verimli olduğu, öğrencinin ise öğretmenle daha etkili iletişim kurup, dersi daha iyi anlayıp, başarılı, ilgili, motivasyonu yüksek ve kurstan daha memnun olacağı belirtilmiştir.

Öğrencilerin %54,9'u deneme sınavlarına göre oluşturulmuş seviye sınıflarında kursa katıldıklarını, %80,6'sı (f=116) kursların okul çıkışı yapıldığını, %88,9'u (f=128) kurslardan memnun olduğunu ifade etmiştir. Kurslardan memnun olmayan öğrencilerin sebep olarak kursların hafta içi ders çıkışı yapılıyor olması nedeniyle

oluşan yorgunluk, rahavet durumu, açlık ve motive olamama olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin de kursta yaşanan sorunlara ilişkin yorgunluk, ilgisiz ve isteksizlik, devamsızlık gibi görüşler belirtmeleri de bunu destekler niteliktedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cevaplarına göre, öğrencilerin %23,6'sının (f=34) matematik kursları dışında özel ders ve diğer takviye kurslara katılım sağladığı tespit edilmiştir. Bu oranın kurstan memnun olmayan %11,1'den fazla olması, kurstan memnun olan öğrencilerin de takviye kurslara gittiğini göstermektedir. Pisa çalışması anket sonuçlarına bakıldığında ankete katılan 52 ülkenin 42'sinde matematikten özel ders alma oranının %40'dan fazla olduğu görülmektedir (Aküzüm ve Saraçoğlu, 2018). Buradan, değişen sınav sisteminde matematiğin payının yüksek olması sebebiyle öğrencilerin veya ailelerin kurslarla yetinmediğini ve öğrencilerin veli baskısı ile kurslara katılım sağladığını söyleyebiliriz. Bu durum öğretmenlerin kurslarda yaşanan sorunlara yönelik öğrencilerin veli baskısı ile katılım göstermeleri ve kursa yeterli önemin verilmeyişi görüşleri ile desteklenebilir.

Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin %57,6'sının matematik dersi ile matematik kursu arasında fark olmadığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Kurslarla normal derslerin arasında fark olmadığını düşünen öğrencilerin oranının daha fazla olması, son sınıflarda hem normal derslerde hem de matematik kurslarında sınava yönelik ders işlendiği sonucuna ulaştırabilir. Kurslarla normal ders arasında fark olduğunu söyleyen öğrencilerin birçoğu da aradaki farkın kurslarda test çözümünden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Biber ve diğerleri (2017)'nin çalışma bulguları da sekizinci sınıflarda esasında dershaneciliğin temelinde yatan soru çözümü ve pratikleşme mantıklarından dolayı sınava yönelik ders işlenişi sebebiyle ve kurslar ile normal dersler arasında farklılık olmadığını savunan öğrencilerin yarıdan fazlalığıyla araştırmayı destekler niteliktedir.

Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarında kullandıkları materyallere en fazla yanıtı testler ve yardımcı ek kaynaklar olarak vermeleri, kurslarda daha çok soru çözüldüğünü göstermekte ve kursların sınavlara hazırlayıcı olması amacıyla örtüşmektedir. Bunun dışında, matematik kursunu eğlenceli bulmayan öğrencilerin yardımcı kaynak olarak testler, yardımcı ek kaynak ve deneme sınavı kullandıklarını

söylemeleri farklı öğrenme stiline sahip öğrencilere de hitap edilmesi gerektiğini, gelişen eğitim sistemi içerisinde güncelleşmiş öğretmenler olmanın gerekliliğini göstermektedir. Bu durum öğretmen görüşleri içerisinde yer alan kendini yenileme ve güncel olma, gelişen teknolojiyle eğitimi ilişkilendirme görüşleri ile desteklenebilir.

Öğrencilerin %79,2'si okulda aldıkları matematik kursunun matematik dersine olan ilgi ve sevgilerini arttırdığını belirtmişler. Buna sebep olarak, kursta tekrar yapma ve eksiklerini tamamlamalarını, böylece soruları kolay çözüp, kendilerine güvenlerinin gelmesini, kurs öğretmenlerinin dersi iyi anlatmasını ve kursların eğlenceli olmasını göstermişlerdir. Bunun yanı sıra Biber ve diğerleri (2017)'de yaptıkları çalışmalarında destekleme ve yetiştirme kurslarıyla ilgili öğrenci görüşlerinden yola çıkarak, öğrencilerin en çok tercih edilen kursun Matematik, Türkçe ve İngilizce dersleri olduğu görülmüştür.

MEB'in açıkladığı verilere göre de geçtiğimiz yıllarda açılması talep edilen kurs sayısının en fazla Matematik dersi olduğu görülmüştür. Bunun sebebi de öğrencilerin matematik sorularını çözmeye sıkıntı yaşamaları, matematik dersinin ağırlıklı puanının merkezi sınavlardaki başarıda etkin olması ve öğrencilerin iyi bir liseye yerleşmek için kurs almak istemeleridir. Öte yandan olumsuz yanıt veren öğrenciler de matematik dersini sevmediklerini, kurslarda sıkıldıklarını ve sürekli test çözdüklerini ifade etmişlerdir.

Araştırma kapsamında kursa katılan öğrencilerin %84'ü (f=121) kursların matematik dersi akademik başarılarını arttırdığını düşünmektedirler. Bunun yanında öğretmenlerin de %72,5'inin kursların öğrencilerin matematik ders başarılarını arttırdığını söylemesi birbirini destekler niteliktedir. Öğretmenlerin bu görüşlerine sebep olarak, derste değinemedikleri farklı tür sorular çözmelerini, öğrencilerin eksiklerini tamamlamalarını, matematik önyargısını yenip başarı duygusunu tadabilmelerini gösterdikleri görülmektedir. Nartgün ve Dilekçi (2016)'daki çalışmalarında *“eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının özellikle öğrencilerin derse katılımını artırdığını, öğrencilere konuları tekrar etme imkânı sağladığını, okul başarısını yükselttiğini, var olan bilgileri pekiştirdiğini, örgün eğitime nazaran daha fazla soru çözmeye imkânı sağladığını, hazır bulunuşluk düzeyini artırdığını”* tespit

etmişlerdir. Bozbayındır ve Kara (2017)'deki çalışmalarında destekleme ve yetiştirme kurslarının en fazla okul derslerine destek olduğu ve okul sonrası kaliteli eğitim programlarının öğrencinin daha kolay öğrenmesinde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Dönmez ve diğerleri (2018) ve Ünsal ve Korkmaz (2016) tarafından yapılan çalışmalarda da kursların öğrenci başarısını artırdığının ifade edilmesi de araştırmanın bulgularını desteklemektedir.

Öğrencilerin %75,7'si matematik kurslarının kendilerini TEOG ve LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünmektedirler. Bu da kurslarda sınava yönelik çalışmaların yapıldığını ve öğrencilerin olumlu etkilendiğini göstermektedir (Biber ve diğerleri, 2017). Kursların kendilerini bu merkezi sınavlara hazırlayamadığını düşünen öğrenciler buna sebep olarak, kursta sadece test çözdüklerini ve yeni sınav sistemindeki soruların kursta çözdükleri sorulardan farklı türde ve zor olduğunu göstermişlerdir. Öğretmenlerin %80'den fazlası TEOG'un kalıp sorulardan oluşan kazanım odaklı bir sınav oluşundan dolayı öğrencilerin bu sınavda başarı oranlarının arttığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu, LGS'nin ise üst düzey becerileri ve matematik okuryazarlığını ölçen bir sınav olduğunu ve öğrencileri bu sınava hazırlamada kursların yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin %86'sı kursların ücretsiz olmasının kursa katılımlarını olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Bu durum kursların fırsat ve imkân eşitliği amacı doğrultusunda durumu olmayan birçok ailenin çocuğuna olanak sağladığını göstermektedir. Nartgün ve Dilekçi (2017)'nin çalışmalarında yer alan “dershanelere ödenen ücretler aile bütçesi üzerinde önemli bir yükür” ve “dershaneler ekonomik durumu iyi öğrencilere avantaj sağlar” cümleleri kursların ücretsiz olmasının önemi vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra kursların ücretsiz olmasından etkilenmeyen %14'lük kısmın kurslardan memnun olmayan %11'lik kısımdan fazla olması kurstan memnun olmayan öğrenciler dışında memnun olanların bir kısmının da kursun ücretsiz olmasından etkilenmediğini ve ücretli olması durumunda katılım sağlanacağını göstermektedir. Ancak bazı öğretmenler kursların ücretsiz olmasından dolayı öğrenci ve velilerin yeterince ilgi göstermediklerini ifade etmişlerdir. Bozbayındır ve Kara (2017) tarafından yapılan çalışmada kursların ücretsiz olmasının ilgiyi azalttığı görüşü ve Göksü ve Gülcü (2016) tarafından yapılan çalışmalarda ise kursların

ücretli olması durumunda daha fazla önemseneyeceğini düşünen öğretmen görüşleri araştırma bulgularını desteklemektedir.

Öğrencilere kursa gelme amaçları sorulduğunda çoklu yanıtların içerisinde en çok verdikleri yanıt %88,9 ile derslerine destek için ve %83,3 ile sınava hazırlık içindir. Öğrencilerin %61,8'i de yeni ve farklı şeyler öğrendiği için ve yüzdeler olarak bakıldığında az da olsa bazı öğrencilerin aile ve öğretmen zoru ile kursa katıldıkları belirtilmiştir. Bu görüş öğrencilerin matematiğin farklı yönlerini görmek, farklı soru tipleri öğrenmek, farklı öğretmenlerden farklı çözüm yolları ve bilgiler öğrenmek görüşleri ile örtüşmektedir. Şimşek ve Şimşek (2014) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin yarısının derslerine destek olması için aileleri tarafından etüt merkezlerine gönderildikleri tespit edilmiştir. Bu bakımdan destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin derslerine destek olması amacına ulaştığı anlaşılabilir. Yapılan öğretmen görüşleri de dikkate alındığında veli zoru ile okula gelme durumu öğrenci görüşlerini destekler niteliktedir.

Çalışma kapsamında öğrencilerin büyük bir kısmının kurslardan memnun olduğu, ancak kurs saatleri ile ilgili sorunlar yaşadıklarını, kendilerini yorgun hissettiklerini ve motive olamadıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra sürekli test çözmekten sıkıldıklarını, kendilerini merkezi sınavlara hazırlayacak yetkinlikte sorular çözülmesini ifade etmişler; etkinlik, eğitsel oyun, eğlenceli ders işleyişi ve yarışmalar olursa daha iyi olacağını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin bu istekleri, günümüz eğitim çağının getirdikleriyle örtüşmekte ve güncellik istedikleri anlaşılmaktadır.

Çalışma kapsamında öğretmenler destekleme ve yetiştirme kurslarının genel olarak öğrencilerin motivasyonunu olumlu yönde etkilediği fakat bir kısım öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Olumsuz motivasyona kursların okul çıkışı yapılıyor olmasından kaynaklı ilgisizlik, yorgunluk ve rehabet, aile zoru ile kursa gelme, kurslarda not kaygısının olmayışı sebep olarak gösterilmiştir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının başlamasıyla beraber öğrencilerin takviye kurs taleplerinde azalmalar olduğu görüşünde olan öğretmenler, bazı velilerin de destekleme ve yetiştirme kursları ile yetinmeyip takviye kurslara çocuklarını gönderdiklerini belirtmişlerdir. Bu durumun sebebi, yeni sınav

sistemindeki matematiğin etki oranı ve zorluğundan dolayı öğrencinin yetersiz hissedilmesi olabilir.

Öğretmenlerin matematik kurslarında en çok kullandığı materyallerin (%27,2 ve f=22) akıllı tahta ve projeksiyon cihazı ve (%25,9 ve f=21) soru bankaları ve fotokopi olduğu tespit edilirken, öğretmenlerin en az kullandıkları materyallerin aslında öğrencilerin en çok talep ettikleri kısım olan oyunlar ve geogebra, plickers gibi uygulamalar ve dijital kitaplar olduğu saptanmıştır. Bu durumun kursların soru çözümü ve eksik kazanımların tamamlanması yönündeki amacı ile aynı doğrultuda olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin %12,3'ü (f=10) matematik kurslarında materyal olarak MEB kazanım testlerini kullandıklarını, %7,4'ü (f=6) ise ders kitabı ve basit araç gereçleri kullandıklarını görüş olarak bildirmişlerdir. Öğretmenlerin en çok kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin ise düz anlatım ve soru cevap olduğu saptanmıştır. Bu durum kurslarda daha çok soru çözümü yapıldığının bir kanıtıdır.

Matematik kurslarının öğrencilerin matematik dersindeki tutumuna etkisine yönelik araştırmaya katılan öğretmenlerin %45'inin görüşü öğrencilerin tutumunu olumlu etkilediği yönündedir. Aküzüm ve Saraçoğlu (2017)'deki çalışmalarında öğrencilere ve öğretmenlere olan akademik katkısına yönelik tutumlarının ise çok üst düzeyde olduğunu tespit etmişlerdir. Bu durum öğretmen görüşlerini destekler niteliktedir. Öğretmenlerin %70'den fazlası destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin matematik dersi akademik başarılarını arttırdığını belirtirken, buna sebep olarak da kursta eksiklerini tamamlarını ve bol soru çözüp, farklı soru tiplerini inceleme fırsatı edinmelerini göstermişlerdir. Öğrencilerin de kursların matematik dersindeki başarılarını arttırdığı görüşü öğretmen görüşleriyle örtüşmektedir. Buna ek olarak, araştırma kapsamında 2015-2018 yılları arasındaki bir yıl dışında yıllar arasında ve tüm yılların ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu durum öğrenci ve öğretmen görüşlerini destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin %70'den fazlası matematik kurslarının TEOG matematik başarısını arttırdığını söylemiş, buna sebep olarak da TEOG'un kazanım odaklı bir sınav olmasını göstermişlerdir. Ancak araştırmaya katılan öğretmenlerin %57,5'i matematik kurslarının LGS matematik başarısını arttırmada yetersiz olduğu görüşünü savunmuşlardır. Öğretmenlerin buna sebep olarak, LGS'nin matematik

okuryazarlığını ve üst düzey becerileri ölçen kapsamlı ve zor bir sınav oluşunu gösterdikleri tespit edilmiştir. Bu kısımda öğretmenler MEB'in kazanım testlerinin geç ya da az yayımlandığı, piyasada LGS mantığında fazla kaynak olmadığını görüş olarak bildirmişlerdir. Bu kısımda öğrenci ve öğretmen görüşleri örtüşmektedir. Araştırma kapsamında destekleme ve yetiştirme kurslarının olmadığı bir yıl ve bunu takip eden 2 yıl olmak üzere toplamda üç yıl arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Araştırma okulara ilişkin veri tayini zor olduğu için 3 yıllı sınırlandırılmıştır ve bu durum okul ve veri sayısının azlığından kaynaklanabilir. Merkezi sınavlara ilişkin matematik ortalamalarının analizi uzun vadede ve fazla sayıda okulla yapılabilir. Bunun yanı sıra yıllar arasında TEOG matematik ortalamaları ile matematik dersi akademik başarı ortalamaları arasında da anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Öğretmenlerin kursta görev alma sebeplerine bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu kurslarda ekonomik sebeplerden dolayı görev almaktadırlar. Benzer şekilde Göksu ve Gülcü (2016)'daki çalışmalarında öğretmenlere kursta görev alma sebeplerini sorduklarında "ek ders/ücret" yanıtını almışlardır. Öğretmenler destekleme ve yetiştirme kursları başladığında normal ders saati ücreti ile kursa girmektedirler. Ancak Nisan 2015'ten bu yana öğretmenler kurslardan iki ek ders ücreti almaya başlayıp, bu değişikliğin öğretmenleri motive etmek ve kurslarda görev almalarını cazip hale getirmek için yapıldığı anlaşılmıştır (Bozbayındır ve Kara, 2018). Bunun dışında öğretmenlerin idare baskısı ve öğretmen ihtiyacı nedeniyle kurslarda görev almaları da bu durumu destekler niteliktedir. Öte yandan öğretmenlerin bir kısmı okul başarısını ve öğrenci başarısını arttırmak, öğrencilerin eksiklerini tamamlamak ve daha çok soru çözmek, Öğrencileri sınava hazırlamak ve faydalı olmak ve kişisel başarı hazzı gibi sebeplerle kurslarda görev aldıkları tespit edilmiştir.

Kursların öğretmenlere sağladığı katkılara bakıldığında ise ekonomik katkı, mesleki gelişime katkı, özlük katkısı, sosyal katkı temalar altında görüşler kodlanmış olup kursların öğretmenlere sağladığı en çok katkının ek ders ücreti, ek puan ve kişisel gelişim ve güncellik ve öğrenci ile iletişim olduğu tespit edilmiştir. Ünsal ve Korkmaz da (2016) yaptıkları çalışmada bu kursların öğretmenlerin mesleki

gelişimine katkıda bulunduğu ve öğretmenlere kendini yenileme fırsatı sağladığı sonucuna ulaşmaları bunu destekler niteliktedir. Bunun dışında bazı öğretmenler kursların kendilerine yorgunluk dışında bir katkı sağlamadığını görüş olarak bildirmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin çok fazla ders yükü olduğunu göstermektedir

Matematik kurslarında yaşanan sorunlar hakkında öğretmen görüşleri öğrenci boyutu, öğretmen boyutu, veli boyutu, idare boyutu, materyal boyutu ve program boyutu olmak üzere 6 tema altında incelenmiştir. Öğretmen görüşlerine göre kursata yaşanan en büyük sorun yorgunluk ve devamsızlıktır. Bozbayındır ve Kara (2018)'deki çalışmalarında öğrencilerin devamsızlık yapmaları, kursa yönelik kaynak eksikliği, öğrencilerde kursa yönelik motivasyon düşüklüğü, kursun ücretsiz olmasının ilgiyi azaltması ve ailelerin kursa yönelik ilgisizliği, öğrenci ve öğretmenlerin yorgun olmasının öğretmenler tarafından kurs sürecinde karşılaşılan sorunlar olduğunu tespit etmişlerdir. Ünsal ve Korkmaz da (2016) yaptıkları çalışmada benzer bulgulara rastlamışlardır. Bunun dışında kursların hafta içi okul çıkışı yapılıyor olması, yeni sisteme uyarlanmış kaynak eksikliği, sınıfların kalabalık olması, aile zoru ile kursa gelme, ders sayılarının fazlalığı, kurslarda seviye sınıflarının olmaması, sınıfların kalabalık olması, öğrencilerin ilgisiz ve isteksiz olmaları, kursların ücretsiz olması nedeniyle veliler ve öğrenciler tarafından gerekli önemin verilmeyişi, BEP'li ve yabancı uyruklu öğrencilerin kursa katılmaları gibi sorunların olduğu da tespit edilmiştir. Dönmez, Gürbüz ve Tekçe, (2018) çalışmalarında kaynak eksikliğinin destekleme ve yetiştirme kurslarında büyük sorun olduğunu tespit etmişlerdir. Benzer şekilde, kursların mesleki açıdan öğretmenleri geliştirdiği, ekonomik açıdan katkı sağladığı ancak kaynak temini konusunda sıkıntılar yaşandığı görüşleri saptanmıştır (Türküresin, 2018).

Öğretmen görüşlerine göre matematik kurslarının daha verimli şekilde devam etmesi için, kursa yönelik kaynak ihtiyacı giderilmeli, öğrencilere kursun önemi kavratılmalı, isteyen öğrencilerin kursa gelmesi sağlanmalı ve kurs süreleri iyi ayarlanmalı, sınıf mevcutları ve öğrenci seviyeleri ayarlanmalı, öğretmenler güncel olmalı ve kendini geliştirmeli, merkezi sınavlar olmamalı ve kurslarda eğlenceli etkinlikler ve ödüllendirmeler olmalıdır.

5.2. Öneriler

Araştırmaya katılan öğrenciler, öğretmen ve idarecilerin görüşleri ve çözüm önerileri ile oluşturulan bulgular, sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

1. Öğrencilerde oluşan yorgunluk ve ilgisizlik durumları, kursların öğrencilerin daha dinç oldukları ve ard arda ders yüklerinin olmadığı bir zamana alınması ile ve teneffüs sürelerinin öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri miktarda artırılması ile giderilebilir.
2. Öğretmenlerin hafta içi ve hafta sonu kurslara katılmalarıyla oluşan ders yükü, motivasyon kaybı ve yorgunluk durumu da öğretmenlerin hafta içi çalışma sürelerinin azaltılması veya en azından haftada bir gün dinlenmeleri konusunda düzenleme yapılmasıyla ile çözülebilir.
3. Matematiğin zor bir ders oluşu, merkezi sınavlarda büyük paya sahip oluşu gerek öğrencilerde oluşan matematik korkusu gerekse toplumun bilincinde yatan matematiğin kaçsa başarın odur algısı öğrencilerin kurslardan verimli katkı alamamalarına ve aile baskısı ile kursa katılmalarına sebep olmaktadır. Bu konuda öğrenci velilerine ve öğrencilere kursların önemi hakkında sunu ve bilgilendirmeler yapılabilir.
4. Öğrencilerin kurslarda yaşadıkları bireysel veya eğitsel sorunların çözümlenebilmesi için destekleme ve yetiştirme kursu verilen her okulda rehber öğretmen bulunmalıdır. Rehber öğretmenlerin kurslara dair süreçte görevlendirilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılabilir.
5. Araştırma bulgularında kaynak ve materyal eksikliği önemli bir sorun olarak tespit edilmiştir. Bu konuda her ne kadar MEB bilişim ağlarından soru havuzu oluşturup, kazanım testleri gönderse de bunlar yapılacak olan sınavlar için yeterli görülmemektedir. Özellikle materyal eksikliklerinin öğretmenler tarafından çözülemeyecek boyutta bir problem olduğu öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Bu sebeple MEB tarafından öğrenci ve öğretmenlerin matematik kurslarına yönelik kaynak ihtiyacı temin edilmeli, kazanım testleri ve piyasadaki kaynaklar artırılmalıdır.

6. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının sadece sınava yönelik Matematik, Türkçe, Fen Bilimleri vb. dersleri için değil öğrencilerin eğlenecekleri, genel kültür ve becerilerini geliştirebilecekleri alanlarda da kursların açılması öğrencileri motive edecektir.
7. Kurslarla ilgili farklı ülkelerdeki uygulamalar araştırılabilir. Diğer ülkelerde okul sonrası yapılan kurslarla Türkiye’de uygulanan destekleme ve yetiştirme kursları arasındaki benzer ve farklı yönleri irdeleyen araştırmalar yapılabilir.
8. Bu çalışma ortaokullarda destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapan matematik öğretmenleri ve idareciler ve kursa katılan öğrencilere yönelik yapılmıştır. Farklı kademelerden daha fazla öğretmen ve daha fazla öğrenci ile daha kapsamlı bir karşılaştırma yapılabilir. Benzer bir çalışmaya veli görüşleri de dahil edilebilir.

KAYNAKLAR

- Altın, S. , Çakan, M. (2008). Öğrencilerin Sınav Başarılarına Etki Eden Faktörler: LGS/ÖSS Sınavlarındaki Başarılı İller Örneği. *Elementary Education Online*, 7(1): 157-173.
- Aküzüm, C. , Saraçoğlu, M. (2017, Aralık). *Ortaokul Öğretmenlerinin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*, The International Social Sciences and Education Conference (ISSEC)'de sunulan bildiri, Antalya.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2): 61-82.
- Berry, J. & Houston, K. (1995). *Mathematical modelling*. Bristol: J.W. Arrowsmith Ltd.
- Biber, A. , Tuna, A. , Polat, A. , Altunok, F. ve Küçüköğlü, U. (2017, Mayıs). Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Dair Öğrenci Görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23): 103-119.
- Biber, A. , Tuna, A. ,Uysal, R. ve Kabuklu, Ü. (2018, Aralık). Liselere Geçiş Sınavının Örnek Matematik Sorularına ve Yeni Sınav Sistemine Dair Destekleme ve Yetiştirme Kursu Matematik Öğretmenlerinin Görüşleri. *Asya Öğretim Dergisi*, 6(2), 63-80.
- Bingöl, T. ,2017. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan ortaokul öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarının incelenmesi (Bitlis-Tatvan örneği). Yüksek lisans tezi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi*. ss:90.
- Bozbayındır, F. , Kara, M. (2017). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında (DYK) Karşılaşılan Sorunlar ve Öğretmen Görüşleri Temelinde Çözüm Önerileri. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2), 324-349.

- Canpolat, U. , Köçer, M. (2017). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının TEOG Bağlamında Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi. *AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 7(1): 123-154.
- Çelikel, F. , Karakuş, M. (2017). TEOG Sınavının Matematik Dersindeki Akademik Başarıyla İlişkinin ve Matematik Dersi Öğretim Süreci Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 11(2): 1-18.
- Dönmez, İ., Gürbüz, S. ve Tekçe, M. (2018). Destekleme ve yetiştirme kurslarının yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayanarak fırsat eşitliği açısından değerlendirilmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi (ESTÜDAM Eğitim Dergisi)*, 3 (2), 45-58.
- DPT, (2010). Eğitimde Fırsat Eşitsizliği: Türkiye Örneği. *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Planlama Teşkilat ve Dünya Bankası Refah ve Sosyal Politika Analitik Çalışma Programı Çalışma raporu 4*.
- Göksü, İ. , Gülcü, A. (2016). Ortaokul ve Liselerde Uygulanan Destekleme Kurslarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1): 153-171.
- İncirli, A. , İlğan, A. ,Sırem, Ö. ,Bozkurt, S. (2017). Ortaöğretim Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42: 50-68.
- Konur, K. , Tekbıyık, A. , Dede, A. (2017). Ortaokul Öğrencilerinin Özel Etüt Merkezlerine Yönelik Görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 7(3), 611-624.

- Nartgün, Ş. , Dilekçi, Ü. (2017). Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(4), 537-564.
- Sarıbaş, M. , Pınar, A. (2018). Ortaöğretim Son Sınıf Öğrencilerinin Coğrafya Dersinin Sınav Sistemindeki Yerini Bilmelerinin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Coğrafya Dersini Seçmelerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Coğrafya Sempozyumu*. 94-106.
- Sarıer, Y. (2010). Ortaöğretime Giriş Sınavları (OKS-SBS) ve PISA Sonuçları Işığında Eğitimde Fırsat Eşitliğinin Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3): 107-129.
- Şahin, C., Gül, K. (2017). Yetiştirme Kursuna Devam Eden Ve Etmeyen Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Ders Başarısı İle Okul Tükenmişliği İlişkisi. *Inesjournal Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(12) :216-229.
- Şimşek, H. , Şimşek, S. (2014). Ailenin Dönüşümü ve Aile Sorumluluğu Bağlamında Etüt Merkezlerini Yeniden Düşünmek. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1): 365-384.
- Türküresin Er, H. (2018). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi; Kütahya İli Örneği. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(2): 73-85.
- Uğurlu, F. , Aylar, F. (2017). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Öğretmen Öz Algı Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1): 28-43.

Ünsal, S. , Korkmaz, F. (2016). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının İşlevlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1): 88-118.

Yılmaz, S. , Bülbül, T. (2017). Merkezi Sınavların Okul Kültürüne Yansımalarının Değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi* 7(2): 550-577.

George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson

EK-1 Araştırma İzin Yazısı

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-20-E.21743162
Konu : Anket Uygulaması

14.11.2018

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
ANTALYA

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı, Okul İlköğretim Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Nazan ÖZSOY'Un "Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Matematik Dersi Bağlamında Değerlendirmesi" adlı araştırmasını, İlimiz Alanya ilçesine bağlı ekli dilekçede belirtilen Ortaokullarda, uygulama isteği ile ilgili 30/10/2018 tarih ve 36184 sayılı yazısı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından 09/11/2018 tarihinde incelenerek "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca, "Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Matematik Dersi Bağlamında Değerlendirmesi" isimli araştırmasına, İlimiz Alanya ilçesine bağlı ekli dilekçede belirtilen Ortaokullarda görev yapan Yönetici, Öğretmen ve Öğrenim gören Öğrencilere, bahse konu Genelge ve çalışma takvimi doğrultusunda, eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmaksızın yapılması,

Söz konusu araştırmanın bitimine müteakip; sonuç raporunun bir örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi kaydıyla uygulanması, Komisyonca uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun götüldüğü takdirde, Valilik Makamının 23/02/2015 tarih ve 5347 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Mehmet KARAKAŞ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
14.11.2018

Yüksel ARSLAN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Soğuksu Mah. Hürriyeti Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projelara07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yard.
Tel: (0 242) 338 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://www.kayitli.meb.gov.tr/sohnet/sohnet/0619-5709-377f-b9a2-51a0> kodu ile teyit edilebilir.

Görüşme Protokolü:

- ✓ Uygulayıcı kişinin kendini tanıması
- ✓ Uygulayıcının amacını net bir şekilde açıklaması
- ✓ Kaynak kişiden beklentilerin neler olduğunun açıklanması
- ✓ Soruların geneli olarak içerik ve sınav hakkında bilgi verilmesi
- ✓ Kayıt işleminin nasıl yürütüleceği hakkında bilgi verilmesi

Görüşme soruları:

- Öğretmenlerin kadere, eğitim durumu, mesleki kariyer bilgileri...
- Eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları size göre öğrencilerle motivasyonunu nasıl etkiledi?
- Matematik kurslarının başlamasıyla, özel ders ve özel kurslar gibi tekiyelere öğrencilerin talebindeki değişimler nelerdir?
- Matematik konusunda hangi materyalleri kullanıyorsunuz?
- Matematik konusunda hangi öğretim yöntem ve tekniklerinden faydalanıyorsunuz?
- Matematik kursunuz, öğrencilerin derse karşı tutumuna, matematik dersine akademik becerilerine ve Burnlukluk sınavı, TEOG, LGS gibi millî sınavlardaki başarılarına edebi hakkında görüşleriniz nelerdir?
- Matematik kursunda karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (devamsızlık, kaynak eksikliği, yorgunluk...)
- Matematik kurslarının daha verimli geçmesi için neler yapılabilir? Önerileriniz nelerdir?
- Matematik kurslarında görev alma sebepleriniz nelerdir? (ek ders/ ücret, daha iyi öğrenme sağlamak, konuları tekrarlamak, sınavı hazırlamak, başarı oranını arttırmak, fazla soru çözmek...)
- Destekleme ve yetiştirme kurslarından öğretmenlere sağladığı katkılar (üzümlük, ekonomik, sosyal, akademik alanlarda) nelerdir?

Ortaokullarda Uygulanan Matematik Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Okuluz:

Sınıf:

1.) Matematik dersini seviyor musunuz?	* EVET	* HAYIR
2.) Matematik kurslarında eğleniyor musunuz?	* EVET	* HAYIR
3.) Matematik kursu öğretmeniniz ile matematik dersi öğretmeniniz aynı kişi mi?	* EVET	* HAYIR
4.) Matematik kursu öğretmeninizi kendiniz mi seçiyorsunuz?	* EVET	* HAYIR
5.) Matematik kursundaki sınıfınız, deneme sınavı sonucuna göre oluşturulmuş seviye sınıfı mı?	* EVET	* HAYIR
6.) Matematik kursları hafta içi ders çözümleri yapılmaktadır mı?	* EVET	* HAYIR
7.) Okulda eğitimini aldığınız matematik kursundan memnunuz musunuz?	* EVET	* HAYIR
8.) Okulda aldığınız matematik kursu dışında, başka bir kursa veya özel derse gidiyor musunuz?	* EVET	* HAYIR
9.) Matematik kursunda, normal matematik dersinizden farklı etkinlikler yapıyor musunuz?	* EVET	* HAYIR

10.) Kurslarda hangi materyalleri kullanıyorsunuz? (İşaretleyiniz)		
* Okul kitabı	* Testler	* Yardımcı ek kitap
* Matematik oyunları	* Deneme sınavları	
11.) Okulda eğitimini aldığınız matematik kursu, matematik dersine ilginizi ve sevginizi artırdı mı? (Sebebinizi bir cümle ile açıklayınız.)		
* EVET		* HAYIR
12.) Destekleme ve yetiştirme kursları okul matematik yazılılarındaki başarılarınızı artırdı mı?		
* EVET		* HAYIR
13.) Matematik kursunun sizi TEOG, LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünüyor musunuz?		
* EVET, hazırlıyor		* HAYIR, yeterli bulmüyorum
14.) Matematik kursuna gelme amacınız aşağıdakilerden hangisi veya hangileridir?		
* Altem zorluyor	* Öğretmenlerim zorluyor	* Derslerime destek için
* Yeni ve farklı şeyler öğrendiğim için		* Sınava hazırlık için
15.) Destekleme ve yetiştirme kurslarının başarısız olması kursu katılmamanız olumlu yönde etkiledi mi?		
* EVET		* HAYIR
***** Matematik kursunuz ile ilgili destek ve önerileriniz varsa bizimle paylaşabilirsiniz.		
<hr/>		

Araştırmada kullanılacak diğer veriler:

*Bu veriler araştırma kapsamındaki okulların müdürlüklerinden gönüllülük esasına bağlı olarak
yurtıya alınacaktır.*

* Araştırma okullarının, 2012-2018 yılları arasında matematik dersi akademik başarı puanları

* Araştırma okullarının, 2012-2018 yılları arasında milli sınavlardaki matematik başarı ortalamaları

EK-2: Ortaokullarda Uygulanan Matematik Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Anketi

Okulu:

Sınıfı:

1.) Matematik dersini seviyor musunuz? * EVET * HAYIR
2.) Matematik kurslarında eğleniyor musunuz? * EVET * HAYIR
3.) Matematik kursu öğretmeniniz ile matematik dersi öğretmeniniz aynı kişi mi? * EVET * HAYIR
4.) Matematik kursu öğretmeninizi kendiniz mi seçiyorsunuz? * EVET * HAYIR
5.) Matematik kursundaki sınıfınız, deneme sınavı sonucuna göre oluşturulmuş seviye sınıfı mı? * EVET * HAYIR
6.) Matematik kursları hafta içi ders çıkışı mı yapılmaktadır? * EVET * HAYIR
7.) Okulda eğitimini aldığınız matematik kursundan memnun musunuz? * EVET * HAYIR
8.) Okulda aldığınız matematik kursu dışında, başka bir kursa veya özel derse gidiyor musunuz? * EVET * HAYIR
9.) Matematik kursunda, normal matematik dersinizden farklı etkinlikler yapıyor musunuz?

* EVET	* HAYIR
10.) Kurslarda hangi materyalleri kullanıyorsunuz? (İşaretleyiniz)	
* Okul kitabı	* Testler
* Matematik oyunları	* Deneme sınavları
* Yardımcı ek kitap	
11.) Okulda eğitimini aldığınız matematik kursu, matematik dersine ilginizi ve sevginizi arttırdı mı? (Sebebinizi bir cümle ile açıklayınız.)	
* EVET	* HAYIR
.....	
12.) Destekleme ve yetiştirme kursları okul matematik yazılılarındaki başarılarınızı arttırdı mı?	
* EVET	* HAYIR
13.) Matematik kursunun sizi TEOG, LGS gibi sınavlara hazırladığını düşünüyor musunuz?	
* EVET, hazırlıyor	*HAYIR, yeterli bulmuyorum
14.) Matematik kursuna gelme amacınız aşağıdakilerden hangisi veya hangileridir?	
*Ailem zorluyor	*Öğretmenlerim zorluyor
*Yeni ve farklı şeyler öğrendiğim için	* Sınava hazırlık için
*Derslerime destek için	
15.) Destekleme ve yetiştirme kurslarının ücretsiz olması kursa katılımınızı olumlu yönde etkiledi mi?	
* EVET	* HAYIR
***** Matematik kursunuz ile ilgili istek ve önerileriniz varsa bizimle paylaşabilirsiniz.	
.....	

EK-3 Öğretmen Görüşme Protokolü

Görüşme Protokolü:

- ✓Uygulayıcı kişinin kendini tanıtması
- ✓Uygulayıcının amacını net bir şekilde açıklaması
- ✓Kaynak kişiden beklenenlerin neler olduğunun açıklanması
- ✓Soruların genel olarak içerik ve sırası hakkında bilgi verilmesi
- ✓Kayıt işleminin nasıl yürütüleceği hakkında bilgi verilmesi

Görüşme soruları:

- Öğretmenlerin kıdem, eğitim durumu, mesleki kariyer bilgileri ...
- Eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları size göre öğrencilerin motivasyonunu nasıl etkiledi?
- Matematik kurslarının başlamasıyla, özel ders ve özel kurslar gibi takviyelere öğrencilerinin talebindeki değişimler nelerdir?
- Matematik kursunda hangi materyalleri kullanıyorsunuz?
- Matematik kursunda hangi öğretim yöntem ve tekniklerinden faydalanıyorsunuz?
- Matematik kursunun, öğrencilerin derse karşı tutumuna, matematik dersi akademik başarısına ve Bursluluk sınavı, TEOG, LGS gibi milli sınavlardaki başarısına etkisi hakkında görüşleriniz nelerdir?
- Matematik kursunda karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Devamsızlık, kaynak eksikliği, yorgunluk...)
- Matematik kurslarının daha verimli geçmesi için neler yapılabilir? Önerileriniz nelerdir?

●Matematik kurslarında görev alma sebepleriniz nelerdir? (Ek ders/ ücret, daha iyi öğrenme sağlamak, konuları tekrarlamak, sınava hazırlamak, başarı oranını arttırmak, fazla soru çözmek...)

●Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretmenlere sağladığı katkılar (özlük, ekonomik, sosyal, akademik alanlarda) nelerdir?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı : Nazan ÖZSOY GÖRGÜLÜ

Doğum Yeri- Tarihi : Alanya – 12.11.1991

Eğitim Durumu:

Lisans (2009-2014) : Yıldız Teknik Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü

Lisans (2010-2014) : Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü

Lisans (2016-2017) : Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği

İş Deneyimi:

2016-2017 : Şükrü Mülazımoğlu Ortaokulu – ALANYA

2017-2018 : Pegem Akademi – ALANYA

2018- Halen : MEB

Konya Taşkent Avşar Ortaokulu

İletişim:

e-posta: nazannozyoy@gmail.com

Tarih:

Turnitin Orijinallik Raporu

İşleme konu: 31-Tem-2019 09:52 +03

NUMARA: 1156444240

Kelime Sayısı: 15327

Gönderildi: 1

ORTAOKULLARDA UYGULANAN
DESTEKLEME VE YETİŞTİ... Nazan
Özsoy Görgülü tarafından

Benzerlik Endeksi %16	Kaynağa göre Benzerlik
	Internet Sources: %9
	Yayınlar: %10
	Öğrenci Ödevleri: %9

[alıntıları dahil et](#) [bibliyografyayı dahil et](#) [5 kelime > çıkarılan eşleşmeler](#) [İndir](#) [yenile](#)
yazdır mod: [raporu hızlı görüntüle \(klasik\)](#) [Change mode](#)

3% match (yayınlar)

[BİBER, Abdullah Çağrı, TUNA, Abdulkadir, POLAT, Ahmet Cem, ALTUNOK, Fatih and KÜÇÜKOĞLU, Uğur. "Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Dair Öğrenci Görüşleri", BAYBURT UNIVERSITESI, 2017.](#)

1% match (01-Ağu-2018 tarihli internet)

<http://www.kuey.net>

1% match (11-Oca-2019 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Bahcesehir University on 2019-01-11](#)

1% match (yayınlar)

[ÜNSAL, Serkan and KORKMAZ, Fahrettin. "Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının İşlevlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi", Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2016.](#)

1% match (27-Eki-2014 tarihli internet)

<http://www.oldbaseball.com>

1% match (yayınlar)

[BOZBAYINDIR, Fatih and KARA, Mevlüt. "Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında \(DYK\) Karşılaşılan Sorunlar ve Öğretmen Görüşleri Temelinde Çözüm Önerileri", Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2017.](#)

1% match (24-Tem-2018 tarihli internet)

<http://www.inesjournal.com>

1% match (yayınlar)

[BİRİNCİ KONUR, Kader, TEKBIYIK, Ahmet and DEDE, Ayşegül. "Ortaokul Öğrencilerinin Özel Etüt Merkezlerine Yönelik Görüşleri", Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2017.](#)

<1% match (30-Oca-2019 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to Omer Halisdemir University on 2019-01-30](#)

<1% match (29-Tem-2019 tarihli internet)

<https://dergipark.org.tr/maeuefd/issue/30534/330323>

<1% match (25-Ara-2017 tarihli internet)

<http://www.mebajans.net>

<1% match (16-May-2019 tarihli öğrenci ödevleri)

[Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey \(TUBITAK\) on 2019-05-16](#)

<1% match (02-Oca-2017 tarihli öğrenci ödevleri)